

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

F.Köçərli adına Respublika
Uşaq Kitabxanası

Gənc nəslin tərbiyəsində xidmətlər göstərən 50 yaşlı kitabxana

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının 50 illik yubileyinə həsr olunmuş mərkəzi kitabxanaların uşaq şöbələri, MKS-nin şəhər, qəsəbə, kənd kitabxana filialları üçün hazırlanmış metodik vəsait

BAKI- 2015

Tərtibçi:

Məmmədli Ruhiyyə

Redaktor:

Zahirə Dadaşova

**İxtisas redaktoru və
buraxılışa məsul:**

Şəhla Qəmbərova
Əməkdar mədəniyyət işçisi

Gənc nəslin tərbiyəsində xidmətlər göstərən 50 yaşlı kitabxana; metodik vəsait /tərt. ed. R.Məmmədli; red. Z. Dadaşova, ix. red və bur. məs. Ş.Qəmbərova; F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası.- Bakı, 2015.- 68 s.

Tərtibçidən

Kitabxanalar mövcud dünya mədəniyyətlərinin izləri hesab edilən yazılı sənədləri mühafizə edən saxlayıcılardır. Bu yazılı mənbələr bəşəriyyətin elm və yaradıcılıq nailiyyətləri ilə yanaşı, tarix və cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələrini də əks etdirir. Fikirləşdiklərimiz, yaratdıqlarımız və kəşf etdiklərimizdən ibarət olan bu materiallar keçmişin gələcəyə hədiyyəsi kimi çatdırılması üçün kitabxana fondlarında və arxivlərdə mühafizə olunur. Kövrək davamsız və bəzən çox zərif olan bu materialların mühafizəsi üçün məsuliyyət biz kitabxanaçıların üzərinə düşür. Çünki, kitabxana fondu milyon nüsxələrlə sənədləri əhatə edən zəngin bilik xəzinəsi olmaqla minlərlə oxucunun əsl mütaliə mənbəyinə verilmiş sərvətdir.

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda deyilir: “Kitabxana elmi informasiya, mədəniyyət, təhsil, tərbiyə müəssisəsi kimi çap əsərlərini və digər informasiya daşıyıcılarını toplayıb mühafizə edən, onların ictimai istifadəsini təmin edən, cəmiyyətin intellektual mənəvi potensialı inkişafına kömək göstərən sosial institutdur.”

Bu gün informasiya əsri adlandırılan XXI əsr əsas məlumat mənbəyi olan kitabxanaların qarşısında yeni vəzifələr qoyur. Müasir kitabxanaçılar tələbatı günbəgün artan və genişlənən oxucuların yeni məlumatlar almaları məqsədilə onların dünya informasiya məkanına daxil olmaları, ümumbəşəri intellektual potensialdan operativ istifadə etmələri üçün geniş imkanlar yaratmalıdırlar. Bu baxımdan Azərbaycanda kitabxana işinin inkişafında yeni mərhələyə başlanğıc verən mühüm sənədlər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycanda kitabxanaların fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında” (20

aprel 2007) və “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın (6 oktyabr 2008) təsdiq edilməsi haqqındakı sərəncamlarının həyata keçirilməsi kitabxana quruculuğunun Azərbaycan dövləti tərəfindən prioritet sahə kimi müəyyənləşdirilməsini təsdiq edir. Azərbaycanda informasiya texnologiyalarının yaradılmasına və eyni zamanda informasiya texnologiyalarının infrastrukturunun qurulmasına böyük əhəmiyyət verilir. Ölkəmizdə dövlət səviyyəsində “Elektron hökumət”, “Elektron məktəb”, “Elektron kitabxana” kimi innovativ proqramlar artıq geniş miqyasda həyata keçirilməkdədir. Bəli, bu gün kitabxana insanların informasiya tələbatını ödəmək üçün dünya biliklərinə açılan pəncərə, mədəni dəyərlərin mühafizəsini təmin edən və nəsillərdən-nəsillərə çatdıran bir elm müəssisəsidir. Kitabxana bitib-tükənməyən, hesaba gəlməyən informasiya sərvətini özündə cəmləşdirməklə yanaşı, insanların məlumat bazasının zənginləşməsinə və elmi dünyagörüşünün kamilləşməsinə, cəmiyyətin maariflənməsinə xidmət göstərir.

F. Köçərli adına Respublika U  aq Kitabxanası 50 ildə

Ölkəmiz qədim dövrlərdən başlayaraq milli - mənəvi sərvətləri, xüsusilə kitab mədəniyyəti ilə seçilmiş v  zəngin kitabxanaları ilə tanınmışdır. Belə kitabxanalardan biri də xalqımızın gələcəyi olan uşaqlara kitabxana xidmətinin təşkili sahəsində böyük təcrübəsi və xidmətləri olan, respublikada uşaq kitabxanaları üzrə elmi metodik mərkəz sayılan F. K  rli adına Respublika Uşaq Kitabxanasıdır. Kitabxana  z fəaliyyətində xalqımızın  mummilli lideri ulu  nd rimiz Heydər Əliyevin gələcəyimiz olan uşaqlar haqqında m drin kəlamını rəhbər tutmuş,  z işini bu kəlamın həyata keçirilməsi uğrunda mübarizəyə həsr etmişdir.

Heydər  liyev deyir: “Uşaqlar bizim g l c yimizdir. G l c yimizi n  cür tərbiyə ed c yiks , ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin sabahı bundan asılı olacaqdır”.

F. K  rli adına Respublika Uşaq Kitabxanası 1965-ci il yanvarın 1-də Azərbaycan Respublikası Nazirlər Sovetinin qərarı ilə M.Q rki adına kitabxana fondunun bazası əsasında yaradılmışdır. 12 sentyabr 1967-ci ildən Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Komitəsinin 25 saylı (§22) sərəncamına əsasən uşaq ədəbiyyatının inkişafında mühüm

xidmətləri olan, Azərbaycan ədəbi dilinin saflığı uğrunda daim mübarizə aparmış Azərbaycan ədəbiyyatşünası, pedaqoq, maarifpərvər, uşaq folklor antologiyasının banisi Firidun bəy Köçərlinin adını daşıyır. 1965-ci ildə Respublika Uşaq Kitabxanasının yaradılması uşaqlara kitabxana xidmətinin və onun metodik təminat sisteminin formalaşmasında irəliyə atılmış ciddi addım oldu. Belə ki, görkəmli alim və maarifçi F. Köçərlinin adını daşıyan Respublika Uşaq Kitabxanasının yaradılması nəticəsində uşaqlara kitabxana xidmətinin ümumrespublika metodik mərkəzi meydana gəldi,

uşaqlara xidmət edən digər kitabxanalara, o cümlədən, 3 mindən çox məktəb kitabxanasına metodik rəhbərlik təmin edildi. Nəhayət, uşaq kitabxanaları üçün metodik mərkəzin yaradılması ölkədə uşaqlara kitabxana xidmətinin inkişaf perspektivlərinin elmi konsepsiyasının yaradılmasına, bu işə

xidmət bütün kitabxanaların fəaliyyətinin əlaqələndirilməsinə və tam bir sistem kimi fəaliyyət göstərməsinə hüquqi, nəzəri, metodik və təşkilati zəmin yaratdı. Respublika Uşaq Kitabxanasının elmi-metodik fəaliyyətini kitabxanaşünaslıq fikrinin son nailiyyətləri zəminində təşkil etmək məqsədilə 60-cı illərin sonu və 70-ci illərin əvvəlində zəngin metodik nəşrlər fondu yaradıldı. Bu fondla uşaqlara kitabxana xidmətinin bütün nəzəri, metodik və təcrübi nailiyyətlərini və qabaqcıl təcrübəni əks etdirən ədəbiyyat toplanıldı. Fondan yalnız kitabxananın öz işçiləri deyil, həmçinin respublikada fəaliyyət göstərən bütün uşaq kitabxanaları fəal istifadə edirdi. Onun əsasında rayon uşaq kitabxanalarına hər il orta hesabla 140-150 yazılı arayış göndərilirdi.

60-cı-illərin əvvəllərində Azərbaycanda 88 müstəqil uşaq kitabxanası var idi. Bakı şəhərində 22 müstəqil uşaq kitabxanası fəaliyyət göstərirdi. Bu illərdə uşaq kitabxanalarına metodik rəhbərlik mahiyyət etibarını ilə vahid və bütöv sistem kimi təşəkkül tapmamışdı. Respublikada uşaq kitabxanalarının fəaliyyətini metodik cəhətdən tənzimləyən mərkəzin yaradılması uşaqlara xidmət edən kitabxanaların təşkilati metodik problemlərinin vahid qaydada həllini təmin etməkdən, eyni zamanda ayrı-ayrı kitabxanaların qabaqcıllar səviyyəsinə qaldırılmasına kömək etməkdən ibarət idi.

Комплектование и обработка
ш.б.с.
Отдел комплектования и обработки

Хидмат ш.б.с.
Отдел обслуживания.

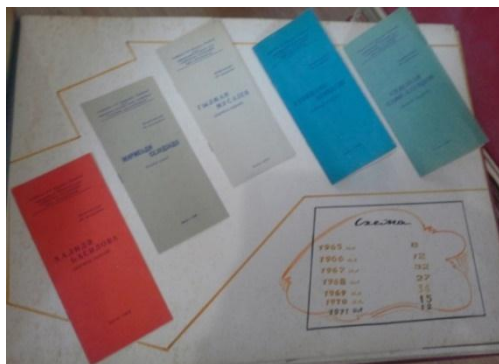

Kitabxana yarandığı dövrdə fondunda cəmi 43.000 nüsxə ədəbiyyat var idi ki, onun da 27337 nüsxəsini uşaq ədəbiyyatı təşkil edirdi. Buna görə də fondu uşaq kitabları ilə daha da zənginləşdirmək üçün kitabxananın əməkdaşları komplektləşdirmə mənbələrin dən tam istifadə etməyə başladılar. Bu məqsədlə Azərbaycanın

bütün şəhər və rayon uşaq kitabxanalarına xüsusi məktubla müraciət edildi ki, həmin kitabxanalarda olan artıq nüsxəli uşaq ədəbiyyatı əvəzsiz olaraq yenidən yaradılmış Respublika Uşaq Kitabxanasına göndərsin. Eyni zamanda, kitabxananın rəhbərliyi başqa respublikaların kitabxanalarından, o cümlədən Moskva, Leninqrad, Kiyev, Minsk, Kişinyov və s. şəhərlərin kitab mağazalarından sifarişlə kitab almağa nail oldu. Həmin ildə respublika yerli kitabxana kollektoru ilə də müqavilə bağlandı. Lakin bu kollektor kitabxanalar üzrə kitab komplektləşdirməsi işində əsas mənbə olsa da, bəzi hallarda lazım olan uşaq ədəbiyyatı istənilən nüsxədə alınma bilmədiyinə görə yerli mağazalara və çoxcildli kitabların çatışmayan cildlərini əldə etmək üçün bukvinist mağazalarına müraciət edildi. Kitabxana rus dilində uşaq ədəbiyyatının pullu məcburi nüsxəsini almaq üçün Moskva Mərkəzi Elmi

Kitabxana rus dilində uşaq ədəbiyyatının pullu məcburi nüsxəsini almaq üçün Moskva Mərkəzi Elmi

Kitabxana Kollektoru ilə də müqavilə bağladı. Moskva Kollektoru qarşılıqlı razılaşmaya əsasən hər adda kitabdan 3 nüsxə göndərməyə başladı. Bu işə tez bir zamanda rus uşaq

ədəbiyyatının kitabxana fondunda artmasına imkan verdi.

Azərbaycan müstəqillik qazanana qədər Moskva şəhərindən hər il 4.700 nüsxəyə yaxın uşaq ədəbiyyatı alınır.

Elmi metodika şöbəsi tərəfin dən nəşr olunaraq bütün bölgələrə göndərilən metodik- bibliografik vəsaitlər uşaq kitabxana larında işləyən kitabxanaçı lara kömək məqsədilə qiymətli vəsait oldu. Bunlardan ”Uşaq kitabxanasının fond və kataloqlarının kitabxana bibliografiya təsnifat cədvəllərinə keçirilməsi”, ”Uşaq kitabxanaları nın fəaliyyəti nin icmalı” (1969), ”Tövsiyə ədəbiyyat göstəricisi” (1969), “Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı” (1970), “Uşaqların yaxın dostu” (1970) və s. göstərmək olar. 60-70-ci illərdə Azərbaycanda uşaq kitabxanalarının metodik təminatının vəziyyətini yekunlaşdırarkən qeyd etmək istərdik ki, ümumiyyətlə hər bir kitabxana şəbəkəsində təşkilati – metodik işlərin nəticəsi müvafiq şəbəkədə oxuculara xidmət işinin səmərəliliyi ilə ölçülür. Əvvəllər Respublika Maarif Nazirliyində və Nazirlər Soveti yanında Mədəni Maarif İşləri Komitəsində metodist kimi çalışmış, 1959-1965-ci illərdə M. F. Axundov adına Respublika Dövlət Kitabxanasının elmi-metodika şöbəsinin müdiri vəzifəsində işləmiş təcrübəli kitabxanaşünas, respublikanın əməkdar kitabxanaçısı Həsənağa Rzaquliyev şöbənin rəhbəri vəzifəsinə dəvət edildi. Respublika Uşaq Kitabxanası öz fəaliyyətinin ilk illərində şəhər və rayon mərkəzi uşaq kitabxanalarının ayrı-ayrı regionlar üzrə metodik

mərkəz kimi formalaşmasına xüsusi diqqət yetirirdi. Bu məqsədlə respublika kitabxanasının metodistləri və təcrübəli əməkdaşları şəhərlərə və rayon mərkəzlərinə çoxsaylı ezamiyyələr təşkil edərək uşaqlara kitabxana xidmətinin metodik təminatının dayaq bazalarını yaratmağa başladılar. Yalnız 1966-cı ildə belə ezamiyyələrlə respublikanın 24 rayonu əhatə olunmuş, Ağcabədi, Ağsu, Astara, Bərdə, Quba, Qubadlı, Dəvəçi, Yevlax, Zəngilan, Zərdab, Kəlbəcər, Masallı, Mingəçevir, Naxçıvan, Şəki, Ucar, Xaçmaz, Şamaxı və s. rayon və şəhərlərdə dayaq bazaları yaradılmışdı.

Eyni zamanda həmin yerlərdə kitabxana işçilərinin zona seminar-müşavirəsi təşkil edilir və konkret olaraq “Mərkəzi rayon (şəhər) uşaq kitabxanasının bölgədə uşaqlara kitabxana xidmətinin metodik mərkəzi kimi formalaşması vəzifələri” məsələsi müzakirə edilirdi. Geniş kitabxana ictimaiyyətinin iştirakı ilə keçirilən seminar-müşavirələrdə Respublika Uşaq Kitabxanasının əməkdaşları uşaqlara kitabxana xidmətinin metodik təminatının forma və metodları, metodik işin təşkili, qabaqcıl təcrübənin ümumiləşdirilməsi, uşaq kitabxanası işçilərinin ixtisasının artırılması və s. məsələlərə dair məruzə və çıxışlar edir, kitabxana işçilərinə yerlərdə əməli köməklik göstərir və təlimatlar verirdilər. 1966-1970-ci illərdə bu kimi seminar-müşavirələr 12 şəhər və rayonda Bakı, Şəki, Şəmkir, Gəncə, Naxçıvan, Quba, Salyan, Xankəndi və s. yerlərdə ətraf rayonlar cəlb olunmaqla təşkil edilmişdi. 1969-cu ilin oktyabr ayında F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası Oğuz rayonunda Sovet Azərbaycanının 50 illiyi qarşısında 2 günlük seminar müşavirə təşkil etmişdir. Bu tədbirdə uşaqlara kitabxana xidmətinin aktual məsələləri müzakirə edilmiş, uşaqlar arasında diyarşünaslıq biliklərinin təbliği, kənd kitabxanalarında uşaqlara xidmətin təkmilləşdirilməsi diqqət

mərkəzinə çəkilmişdir. F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası tərəfindən 1966 -1977- ci illərdə keçirilmiş seminar müşavirələrdə qəbul olunmuş qərarlarda uşaqlara kitabxana xidmətinin yaxşılaşdırılmasının cari vəzifələri, bölgədə kitabxana işinə vahid rəhbərlik sisteminin formalaşması, uşaqlara kitabxana xidmətinin kompleks planlarının tutulması, bu iş ictimai təşkilatların cəlb edilməsi, bu sahədə şəbəkələrarası qabaqcıl təcrübə mübadiləsinin təşkili, uşaq mütaliəsinə rəhbərlik edən kitabxana işçilərinin ixtisasının artırılması nəzərdə tutulur və onların icrasına nəzarət edilirdi.

Bu dövrdə Respublika Uşaq Kitabxanası tərəfindən tərtib edilmiş metodik vəsaitləri aşağıdakı qruplara ayırmaq olar:

Müəyyən bilik sahəsinə dair ədəbiyyatın təbliğinə yönəlmiş vəsaitlər;

Siyasi kampaniya, tarixi, əlamətdar hadisələr və günlərlə bağlı kitabxanaların fəaliyyətinə dair vəsaitlər;

Yeniyyətlərin və uşaqların mütaliəsindən bəhs edən vəsaitlər;

Uşaq kitabxanalarında oxucularla işin müxtəlif metodlarına həsr edilmiş vəsaitlər.

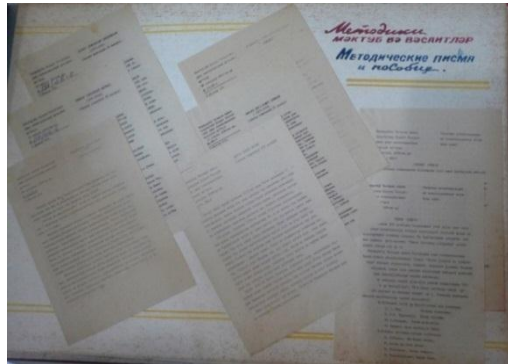
Bu vəsaitlərdən “Yayda nə oxumalı” seriyası altında 2- 8- ci sinif şagirdləri üçün tövsiyə ədəbiyyat siyahıları, “İllik əlamətdar və tarixi günlər təqvim”, “Kosmonavtika günü”(1968), “Diyarşünaslıq üzrə müsabiqənin təşkili”(1968), “A. S. Puşkin” (1969), “Azərbaycan uşaq yazıçıları ”(1970), “Kitabxanalarda uşaq kitabı həftəsinin keçirilməsi metodikası” (1972) və s göstərmək olar.

1970-1980-ci illər

1970-ci ildə Respublika Uşaq Kitabxanasının elmi metodika şöbəsinin əməkdaşları “Uşaqların müaliə tərbi yəsində kitab və kitabxananın rolu” mövzusunda metodik məktubu,

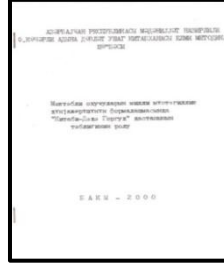
komplektləşdirmə şöbəsinin əməkdaşları isə “Rayon uşaq kitabxanalarının fondunun komplektləşdirilməsi haqqında əsasnamə”ni rus dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə edib yerlərə göndərmişlər. RUK- nın elmi-metodik

fəaliyyətini kitabxanaşu naslıq fikrinin son nailiy yətləri zəminində təşkil etmək məqsədilə 70-ci illərdə zəngin metodik nəşrlər fondu yaradıldı: "Doğma Respubli kamızı öyrənək" (1971), "Kitabxana işçisinə kömək" (1972), "Oxucuların müəliəsinə rəhbərlik" (1972), "Yayda nə oxumalı" (1972), "Gözəlliyə doğru" (1973), "Uşaq kitabxanasında kataloq və kartotekaların tərtibi" (1976), "Uşaq və məktəb kitabxanaların da şagirdlər arasında estetik tərbiyə işinin aparılması" (1978) ,

Məzmunca əhəmiyyətini itirmiş və köhnəlib sıradan çıxmış nəşrlərin və materialların kitabxanalardan və məlumat informasiya fondlarından çıxarılması qaydası haqqında" (1978), "İdman bizim dostumuzdur" (1980), "El bilir ki sən mənimsən" (1980), "Kütləvi kitabxanalarda çap əsərlərinin biblioqrafik təsvirinin öyrənilməsi və tətbiqinə dair metodik məsləhətlər" və s.

1980-1990-cı illərdə

Kitabxananın fəaliyyət dairəsi xeyli təkmilləşmiş, kitabışləmə, komplektləşdirmə, kitabsaxlayıcı, xidmət, məlumat bibliografıya və elmi metodika şöbələri geniş fəaliyyət göstərməyə başlayır. Xidmət şöbəsində oxuculara xidmət onların yaş xüsusiyyətlərinə görə iki bölmə üzrə aparılır. Birinci bölmə I – III sinif şagirdlərinə, ikinci bölmə isə IV – VIII siniflərdə təhsil alan məktəblilərə xidmət edir. Hər bölmənin də xidmət etdiyi ayrıca oxu zalı var idi. Uzun illərin təcrübəsi göstərdi ki, xidmətin yaş qrupları üzrə təşkiləli həm kitabxana işçiləri, həm də oxucuların özləri üçün əlverişlidir. Elmi metodika şöbəsi təkcə öz ərazisində uşaqlara xidmət etməklə kifayətlənməmiş, həmçinin şəhərin ucqar yerlərindən, Bakı kəndlərindən gələn oxuculara da xidmət göstərmişdir. Məlum olduğu kimi, respublikamızda çoxlu uşaq

və məktəb kitabxanası fəaliyyət göstərir. Həmin mədəni – maarif müəssisələrinin işçiləri metodik vəsaitlərə həmişə ehtiyac duymuşlar. Xüsusən də gənc kitabxanaçılar. Elmi metodika şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən hazırlanan metodik-biblioqrafik vəsaitlər məktəb kitabxanaçılarının işində əsas vəsait rolunu oynadı. Metodistlər kitabxana işçilərinə qiyabi köməklikdən əlavə, bilavasitə yerlərdə əməli köməklik göstərirdilər. Oxucuların mütaliəsinə köməklik etmək məqsədilə metodistlər bir sıra tədbirlər həyata keçirmişlər. Belə tədbirlər zona müşavirələri, kitab sərgiləri, disputlar, görüşlər və s. olmaqla müntəzəm təşkil edilmişdir. Kitabxananın oxuculara xidmət mədəniyyətini daha da yaxşılaşdırmağı nəzərdə tutan elmi metodika şöbəsi respublikada uşaq kitabxanalarına rəhbərlik edən elmi metodik mərkəz fəaliyyətini yerinə yetirməklə bu işdə uğurlu addımlar atdı. Həmin illərdə kitabxananın xidmət şöbəsi şagirdlərin yaş xüsusiyyətlərini nəzərə almaq, onların mütaliəsinə rəhbərlik etmək və oxucu marağını yaxından öyrənmək məqsədi ilə bir çox məktəblərlə sıx əlaqə saxlamış, oxucuları kitabxanaya cəlb etmişdir. Metodika, biblioqrafiya və xidmət şöbələrinin əməkdaşları öz işlərini günün müasir tələbləri səviyyəsində qurmuş, kitabxanada “Bacarıqlı əllər”, “Kitab dostları” və “İncəsənəti sevənlər “ adlı dərnəklər yaradılmışdır. .

1980-1990-cı illərdə F.Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası indiyədək mənəvi sərvət saydığımız kitabın təbliği sahəsində xeyli iş görmüşdür. F. Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanasının əməkdaşları uşaq kitabxanalarına hərtərəfli metodiki yardım göstərməklə, respublikanın 60 rayonunda mütərəqqi iş üsullarını təşkil etmiş, oxucularla geniş söhbətlər aparmış, müasir üsullarla uşaq kitabxanalarında

oxucuların təlimatlandırılması məsələlərini müzakirə etmişdir. Kitabxana M. F. Axundov, C. Cabbarlı və B. Belinski adına kitabxanalarla birlikdə bir neçə dəfə “Uşaqlar bizim gələcəyimizdir” mövzusunda təlimati müşavirələr, elmi söhbətlər keçirmişdir. Həmin seminarların nəticəsi və mövzuları kənd uşaq kitabxanalarında müzakirə edilmişdir. Seminarlarda əsasən kənd əhalisi uşaqlarına kitabxana xidmətinin yeni üsulları öyrədilmişdir.

1989-cu ildə F. Köçərli adına respublika uşaq kitabxanasında nəşriyyatların yaradıcı kollektivi ilə görüş keçirilmiş, nəşriyyatların buraxdığı tematik planlar müzakirə edilmişdir. Bu tədbirlərin oxucuların estetik zövqünün formalaşmasında böyük əhəmiyyəti olmuşdur. 1989-cu ildə baş tutan tematik plan layihəsini kitabxana işçiləri bəyənmiş və hər il üçün kitabxanaya lazım olan kitablari sifariş etmişlər.

Məlumat bibliografiya şöbəsi tərəfindən tərtib olunan “Uşaq ədəbiyyatı bibliografiyası” adlı bibliografik göstərici 1985-1990 - cı illərdə çapdan çıxmış uşaq ədəbiyyatını özündə əks etdirirdi.

1990-cı ildə kitabxananın nəzdində “Körpəm” Eksperimental Uşaq Teatr Studiyası yaradılmış, geniş repertuarda dəfələrlə cəbhə bölgələrində, uşaq evlərində tamaşalar göstərmişdir. Hər il seçmə tur ilə uşaqlar teatra qəbul olunaraq, nitq və səhnə mədəniyyəti dərslərini keçməklə aktyorluq sənətinin sirlərinə yiyələnirdi. Teatrın bütün tədbirləri Azərbaycanda fəaliyyət göstərən televiziya kanallarında, “Körpəm” EUT-un İctimai Televiziya və Radio Yayimleri Şirkətinin “Oyun saati” adlı uşaq verilişində göstərildi. Hamiliyə götürdüyümüz 1 və 3 sayli uşaq evlərinin

sakinləri tez-tez teatrın tamaşalarında iştirak edir, keçirilən yarışlarda fərqlənənlər, iştirakçılar mükafatlandırılırdı.

Böyük Britaniyanın OXFAM humanitar yardım təşkilatı kitabxanamızda “Danışan kitablar” guşəsini açmış, 700-dən çox audio kasseti kitabxanaya hədiyyə etmişdir. Burada qrup halında kitabxanaya gələn kiçik yaşlı oxucular üçün nağıllar, azərbaycan yazıçılarının əsərləri, uşaq hüquqları ilə bağlı mətnlər səslənirdi.

1980-1990-cı illərdə yazılmış metodik vəsaitlər

”Hüquqi biliklərin uşaqlar arasında təbliği” (1982), ”Kiçik yaşlı məktəblilər arasında ilk mənəvi tərbiyənin formalaşması” (1983), ”M. Y. Lermantovun anadan olmasının 170 illiyi münasibətilə” (1984), ”Oxucuların əmək tərbiyəsi (1984), ”Məktəbli oxucular arasında mülki müdafiə biliklərinin təbliği” (1984), ”Teymur Elçin” (1985), ”Kütləvi kitabxanalar üçün kitabxana-bibliografiya təsnifatı cədvəlləri üzrə qurulmuş sistemli kataloqun tərtibi” (1985), ”Sov. İKP MK-nın “Ümumtəhsil və peşə məktəbi islahatının əsas istiqamətləri” qərarı ilə əlaqədar 7-9-cu sinif şagirdlərinin peşə yönümünün düzgün istiqamətləndirilməsində uşaq və məktəb kitabxanalarının işi” (1985), ”Məktəbli oxuculara texnika haqqında” (1986), ”Ümumittifaq uşaq və gənclər kitabı həftəsi” (1987), ”Ümumittifaq uşaq və gənclər kitabı həftəsi” (1988), ”Müəllim-günəşdir” (1988), ”Uşaq kitabxanaları və məktəblilərin hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsi” (1988), ”Musiqi və sən” (1988), ”Salam doğma məktəb” (1988), ”Bizim yubilyarlar” (1989), ”Kitabın yaranma tarixinə dair nə bilirsiniz?” (1989), ”Möcüzələr aləmində” (1990), ”Nizami Gəncəvi 850” (1990), ”Uşaq mütaliəsinə rəhbərliyin bəzi xüsusiyyətləri” (1990) və s.

1986-cı ildən I kateqoriya ilə işləyən F.Köçərli adına uşaq kitabxanasının işçiləri öz işlərini əlamətdar günlər təqvimini əsasında davam etdirərək müxtəlif rəngarəng tədbirlərlə məktəblərdə, uşaq evlərində, uşaq bağçalarında öz oxucularını sevindirmişlər. Az.TV-nin “Çıraq”, “Sərbəst düşüncə” uşaq verilişləri kitabxananın oxu zalında müntəzəm olaraq uşaq şair və yazıçıların yaradıcılığına müraciət edərək çəkiliş aparır və bununla da uşaqlarda kitaba, mütaliyəyə maraq oyadırlar.

1990-2000-ci illər

1990 - cı ildə kitabxana oxucuların maraq dairələrinin öyrənilməsində, uşaqların mütaliəsinə rəhbərlikdə görkəmli şəxslərlə görüşlər, konfranslar, müzakirə, söhbət, icmal, səyahətlər, kitab sərgiləri kimi forma və metodlardan geniş istifadə etmişdir. F. Köçərli adına RUK- sı bu illər ərzində Bakı şəhərinin ayrı-ayrı rayonlarındakı məktəblərlə, tətillər günlərində isə şəhər tipli “Gənc təbiətçilər”, “Kosmos”, “Ocaq”, “Qartal”, “Günəş” istirahət düşərgələri ilə əlaqəni daha da genişləndirmişdir. Azərbaycan Televiziya və radio verilişlərinin “Sandıqca”, “Kitab evi” rubrikalarının hazırlanmasında yaxından iştirak etmiş, şəhərin tarixi yerlərinə, incəsənət muzeyinə, ayrı-ayrı müəssisələrə müntəzəm ekskursiyalar təşkil etmişdir.

1991- ci ilin yanvarında 20 yanvar hadisəsinin ildönümü ilə əlaqədar kitabxanada və filiallarda “Qanlı yanvar-Qanlı şənbe günü”, “19-20 yanvar hadisələrinə sənin münasibətin”, “Onlar bizim yaşadığımız idi”, “Ağla qərənfil, ağla”, “Anaların göz yaşı qurumaz”, “Doğma Azərbaycan unutmaz sizi”, “Siz torpaq uğrunda ölənlərsiniz” başlıqlı ədəbi bədii kompozisiyalar, sərgilər, biblioqrafik icmallar təşkil olunmuşdur. 1991 - ci il

üçün ən böyük əlamətdar gün dahi Azərbaycan şairi N. Gəncəvinin yubiley ili olmuşdur. Məlum olduğu kimi yubiley ili YUNESKO tərəfindən qeydə alınmış və bütün dünya ictimaiyyəti tərəfindən keçirilmişdir. Bu münasibətlə F. Kəçərli adına RUK- sı xüsusi tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirmişdir. Bakı şəhərinin bütün məktəblərində yubilyarın həyat və yaradıcılığı ilə bağlı sərgi və ən yaxşı şeir dəyənlərin müsabiqəsi, yubilyarın əsərləri üzrə “Bilirsənsə cavab ver”, “Nizami dünyasını öyrənək” adlı viktorina, “Nizami dünyasına səyahət”, “Dünya poeziyasının klassiki” adlı səhərciklər, “Söz oldu bu dünyada cəlvələnən ilk gözəl” adlı şeir müsabiqəsi keçirilmişdir. Tədbirlərdə fəlsəfə elmləri doktoru, professor Camal Mustafayev də iştirak etmişdir.

Nizami Gəncəvinin 850 illik yubileyi ilə əlaqədar məlumat biblioqrafiya şöbəsi “Hikmət xəzinəsi” adlı biblioqrafik göstərici və kiçikyaşlı uşaqlar üçün plakat-viktorina hazırlayıb, oxucuların istifadəsinə vermişdir. Göstərici 4 hissədən ibarətdir:

Şairin həyat və yaradıcılığının əsas tarixləri;

Əsərləri;

Özü və yaradıcılığı haqqında;

Kitablar;

Dövrü mətbuat;

Köməkçi aparat;

1992- ci ildə F. Kəçərli adına RUK- sı zonalar üzrə seminar müşavirə və konfranslar keçirmiş, metodiki biblioqrafik vəsaitlər hazırlanmış, tövsiyə ədəbiyyat siyahıları, yaddaşlar tərtib etmişdir.

1992- ci ildə M. F. Axundov adına Respublika Dövlət Kitabxanası ilə koordinasiya işi sahəsində “Azərbaycan

ekologiyası” (1990-1995) adlı iş davam etdirilmiş, yeni materiallar toplanmış, işlənilib hazırlanmışdır. Kitabxana – biblioqrafiya biliklərinin təbliği sahəsində il ərzində xeyli iş görülmüşdür. 42, 47, 99 sayılı məktəblərin I- III siniflərində “Kitab və kitabxana haqqında”, “Kitabın elementləri”, “Sistemli kartoteka ilə ilkin tanışlıq, “Kitabın seçilməsi”, “Oxu gündəliyi” mövzuları üzrə V- VI siniflər üzrə “Biblioqrafik göstəricilər və kitabın axtarılmasında ondan istifadə”, “Uşaq ensiklopediyası, lüğətlər, məlumat nəşrləri ilə tanışlıq”, “Oxuduğun kitaba necə rəy yazmalı”, “Sənin qəzet və jurnalların” mövzuları üzrə, VII- IX siniflərdə “Sistemli kataloq və kartoteka ilə tanışlıq”, “Məlumat ədəbiyyatı ilə necə işləməli”, “Publisistika. İctimai – siyasi ədəbiyyatla iş” mövzuları üzrə dərslər keçirilmişdir.

1993-cü ildə M. Füzulinin anadan olmasının 500 illik yubileyi münasibətilə kitabxanamızda “Bu sevdadan usanmazmı...”, “M. Füzuli- 500” adlı sərgilər təşkil edilmiş, oxucu konfransı, biblioqrafik icmallar, ədəbi bədii gecələr təşkil edilmişdir.

1994- cü ildə F. Köçərli adına RUK- nın kollektivi öz fəaliyyətini illik iş planı əsasında davam etdirmişdir. 20 yanvar faciəsi ilə bağlı “Şəhid ruhu göynəməsin”, “Şəhidlər ölmür” və s. başlıqlar altında foto sərgi təşkil olunmuş, “Qərənfil şəhid qanı”, “Öpün qanlı torpağı”, “Dünyanın səhmanı pozulan gecə”, “Qanla yazılan cinayət”, “Anaların ağlar günü, ürəklərin dağlar günü” və s. başlıqlar altında ədəbi bədii gecələr təşkil olunmuşdur. 1994- cü ildə kitabxanamızın nəzdində fəaliyyət göstərən “Körpəm” Eksperimental Teatr studiyasının gənc aktyorları “Uşaq olmaq istəmirəm” tamaşası ilə Şamaxı rayon mədəniyyət evində, Sabir kənd və Köylər kənd orta

məktəblərində tamaşalar vermişlər. Həmçinin 1994- cü ildə kitabxanamızda Xocalı faciəsinin II ildönümü münasibətilə H. Dərgahovun “İkinci ömür” adlı hekayəsinin icmalı, Z. Sultanovun “Xocalı harayı”, S. Müslüm qızının “Qar üstünə qan yağdı” kitablarının müzakirəsi , “Xocalı harayı”, “Haray, Xocalı haray” adlı ədəbi bədii gecə keçirilmişdir.

1995- ci ildə Azərbaycan Demokratik Respublikasının yaranması günü ilə əlaqədar Binəqədi rayonundakı istirahət parkında 99-100 sayılı məktəbin oxucuları ilə “Milli ruh – böyük inam” adlı kitab bayramı təşkil olunmuş, bayramın sonunda bayram iştirakçısı olan qaçqın uşaqlarına kitabxanamız tərəfindən hədiyyələr verilmişdir. Bu illər ərzində “Azərbaycanın milli qəhrəmanı” adının təsis olunması günü münasibətilə “Onları siz də tanıyın” adlı guşə yaradılmış, Azərbaycanın hər bir milli qəhrəmanı haqqında sərgi qarşısında söhbətlər aparılmışdır. 1995- ci ilin may ayından başlayaraq “Körpəm” Eksperimental Uşaq Teatr Studiyasının əlaqələri genişlənmiş Ə. Hüseynzadə adına Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti, BMT- nin YUNİSEF Uşaq Fondu ilə birgə işləməyə başlamışdır.

1994- 1995- ci illərdə kitabxanaya gələn kitabların annotasiyalı nəşri hazırlanmışdır. Kitabxanada təhsil prosesi ilə yanaşı kitabxanamızın nəzdində fəaliyyət göstərən “Körpəm” teatrı öz işini Azərbaycan Bütövlüyü uğrunda Cəmiyyətin (ABUC – un) maddi və mənəvi himayəsi altında davam etdirmişdir. ABUC- nin maddi yardımını ilə teatrın repertuarında olan “Cırt dan və Div” tamaşası yeni tərkib və tərtiblə bərpa olunmuşdur. Yenicə yaranmış Respublika Uşaq təşkilatının işinin yerlərdə təşkilinə yaxından kömək edən teatr, həmin təşkilatın bütün mədəni kütləvi tədbirlərinin

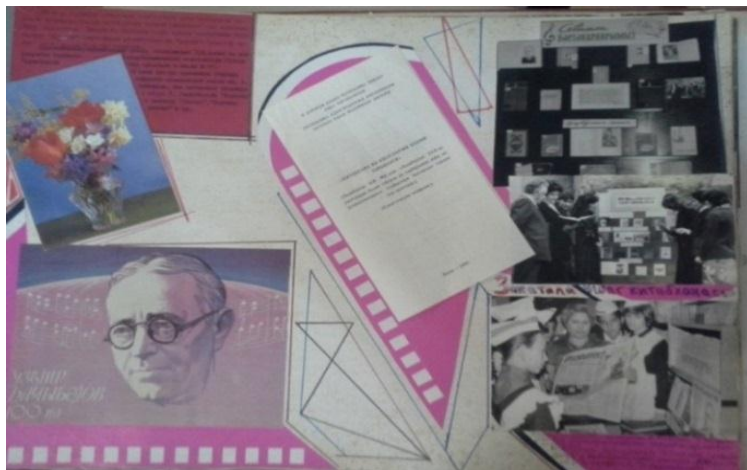
keçirilməsini təşkil etmişdir. 1996- cı ildə F. Köçərli adına RUK - da uşaqlarla Ümumdünya Azərbaycanlılarının həmrəylik günü münasibəti ilə Nəsimi rayon İcra hakimiyyəti ilə birlikdə “Gəlin əl-ələ verək”, “Bizə birlik gərəkdir” adlı musiqili xeyriyyə konsertləri, müsabiqələr, viktorinalar keçirilmişdir.

Kitabxanamızda kiçik yaşlı uşaqlar üçün şirna kataloqları , orta və böyük yaş qrupu oxucuları üçün mövzulu kartoteka qutuları hazırlanmışdır. Narkomanlığa qarşı mübarizə mövzusunda “Narkomanlıq ictimai bəladır” adlı geniş tədbir təşkil edilmiş, tədbirə Nəsimi rayon Polis şöbəsinin əməkdaşları dəvət olunmuşdur. 1998 - ci ildə “UNKOP-BUTA” təşkilatının vitaminlərin təbliği ilə bağlı keçirdiyi proqramda “Körpəm” uşaq teatrının “Sağlamlıq karvanı” şou – tamaşası hazırlanmış, teatr həmin tamaşa ilə Bakının qaçqınların daha çox cəmləşdiyi məktəblərdə çıxış etmişdir. Kitabxanamızın nəzdində fəaliyyət göstərən “Körpəm” teatri həmçinin dekabr ayında Bakıda keçirilən II Ümumrespublika Eksperimental tamaşalar festivalında “Şən klounlar” tamaşası ilə çıxış edən teatr festivalın diplomuna layiq görülmüşdür.

Bu illər ərzində kitabxanada geniş kütləvi işlər aparılmış, yazarlarla görüşlər, müxtəlif aktual mövzularda konfranslar, dəyirmi masalar, ədəbi-bədii gecələr keçirilmiş, kitab sərgiləri təşkil edilmişdir. Həmçinin, Prezident sərəncamlarının, Milli Məclisin qərarlarının, Nazirlər Kabinetinin qərar və fərmanlarının, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin göstərişlərinin həyata keçirilməsinə, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunub möhkəmləndirilməsinə, dövlət islahatları üzrə sənəd və digər

materialların təbliğinə diqqət yetirilmiş, əlamətdar hadisələr və yubileyrlə bağlı maraqlı tədbirlər keçirmişdir.

1990-2000-cı illərdə yazılmış metodik vəsaitlər

”Doğma vətənimizi öyrənək” (1991), ”Müasir dövrdə uşaq kitabxanalarında müaliə və xidmət işinin metodikası” (1992), ”Uşaq ədəbiyyatı bibliografyası” (1992), ”İlin əziz günləri” (1992), ”Mənəvi irsimizdən” (1993), ”Müasir dövrdə uşaq kitabxanalarında müaliə və xidmət işinin metodikası” (1993), ”M. F. Axundov adına Azərbaycan Respublika Dövlət kitabxanasının tarixinə dair materiallar məcmuəsi”, “70 il xalqın xidmətində” (1993), ”Uzaq dünyalardan gələn səs”- Emin Mahmudov- 70 (1994), ”İncə duyğular, dərin mənalar şairi”- Bəxtiyar Vahabzadə- 70 (1995), ”Ana torpaqla bağlı sənətkar”- Osman Sarıvəlli- 90 (1995), ”Xocalı faciəsi” (1995), ”Uşaq kitabxanalarının məktəblilərin tədris-tərbiyə prosesinə köməyi” (1995), ”Şairlərin şəhriyarı-Şəhriyar”- Məmmədhusəyn Şəhriyar -90 (1995), ”Mirzə Qədim İrəvan-170” (1995), ”Bir ömrün yolları” -Xalidə Hasilova- 75 (1995),

"Unudulmaz illər" Alman faşizmi uğrunda qələbənin 50 illiyi (1995), "İbn Sina 1015" (1995), "Aşıq Nəcəf -90" (1995), "Mücirəddin Beyləqani- 860" (1995), "Aləmdə səsim var" S. Ə. Şirvani -160 (1995), "Nə yaxşı ki, dünyada Səməd Vurğun var! (Səməd Vurğun- 90 (1996), "Kiçik yaşlı məktəblilərin mütaliə mədəniyyəti" (1996), "Odlu qəlbin duyğuları" S. Rüstəm- 90 (1996), "Qoy hər il beynəlxalq uşaq ili olsun" 1 iyun uşaqların beynəlxalq müdafiə günü münasibətilə (1996), "Güneyli, Quzeyli şair" Balaş Azəroğlu -75 (1996), "Hamımızın sevimlisi" Cahangir Cahangirov- 75 (1996), "Bizə kitab gəlib" (1996), "Uşaq dünyasının səyyahı" Tofiq Mahmud -65 (1997), "Gözəl hekayələr ustası" Y. V. Çəmənəminli -110 (1997), "Nəğməli ömür" Tofiq Quliyev- 80 (1997), "Yetkinlik yaşına çatmamışların cinayətkarlığına qarşı mübarizədə uşaq kitabxanalarının vəzifələri" (1997), "Qüdrətli gülüş ustası" Nəsimə Zeynalova (1997), "Həyatımızın əsas qanunu" 12 Noyabr (1997), "Tükənməz ilham" Mirvarid Dilbazi- 85 (1997), "Ağasadıq Gəraybəyli- 100" (1997), "Nəğməkar şair" Məmməd Rahim -90 (1997), "Bənzərəm bir qocaman dağa ki...", M.Ə.Sabir- 135 (1997), "Azərbaycan Respublikası elmi pedoqoji kitabxanası" (1997), "Lirik duyğular nəğməkarı" Əhməd Cəmil- 85 (1998), "Təkraredilməz sənətkar" Qara Qarayev -80 (1998), "Kiçik yaşlılara ensiklopedik ədəbiyyatın təbliği (1998), "Balalara hədiyyənin müəllifi"-F.Köçərli -135 (1998), "Ürəklərdə yaşayan sənətkar" Ənvər Məmmədخانlı- 85 (1998), "Mən bir susmaz duyğuyam ki, ürəklərdə gəzərəm" C.Cabbarlı-1 100 (1999), "Uşaqların sevimlisi" Abbas Səhhət - 125 (1999), "Bizim Həbibə" Həbibə Zeynalova- 80 (1999), "Nəğmələrdə yaşayan şair" Tofiq Mütəllibov- 70 (1999), "Uşaq yazıçısı A.Qaydar" Arkadi Qaydar- 90 (1999), "Qələm

sahibi, təfəkkür yiyəsi” İsmayıl Şıxlı- 80 (1999), ”Uşaqaların sevimlisi” Xanımana Əlibəyli- 75 (1999), ”Uşaqaların böyük dostu” Teymur Elçin -75 (1999), ”Rus poeziyasının günəşi” A.S.Puşkin- 200 (1999), ”Yaxşılar unudulmur” Əmrah  mrahov- 75 (1999), ”Məktəbli oxucuların milli müstəqillik dünyagörüşünün formalaşmasında “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanının t bliğinin rolu” (2000) və s

2000-2010-cu illərdə

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının əməkdaşları 2001- 2003-c  illərdə Açıq Cəmiyyət İnstitutunun kitabxana proqramında iştirak etmiş, 3 layihə qrant udmuşdur. Bu

layihələr əsasında kitabxanada “İnternet sinif otağı”, “Bil y n” multime dia zalı a ılıraq, uşaqaların istifadəsinə verilmişdir. İki il ərzində 1500-dən cox uşaq “Kompüter savadlılığının əsasları”, “Mətnlərin sürətlə yığılması” kurslarında fəal iştirak etmiş, internetdən istifadə etməklə dünya sivilizasiyasının geniş imkanlarına yiy l nmişlər. “Gələcəyin dialoqu: Uşaqlar və kitablar” adlı  c nc  layihə əsasında əksəriyyəti qaçqın olan uşaqlar layihəyə cəlb olunaraq, 800- dən cox kitabın

cildlənməsində iştirak ediblər. Onlar kitabların cildlənəsi ilə bağlı keçirilən dərslərdə təlimatla naraq 6 ay əmək haqqı almışlar. 2004-cü ildə “Mədəni – Maarif ” jurnalında kitabxanamızın təklifi ilə “Uşaq kitabxanalarına kömək” rubrikası açılmış, elmi-metodika şöbəsi tərəfindən yazılmış metodiki vəsaitlər jurnalın hər nömrəsində işıqlanmağa başladı. Kitabxana respublikanın bir sıra uşaq kitabxanalarına əməli və metodiki köməklik göstərmiş, İsmayılı Uşaq kitabxanası nı hamiliyə götürmüş, Böyük Britaniyanın OXFAM humanitar təşkilatı tərəfindən “Danışan Kitablər”-ın 120 kaseti və audiomaq nitafon, yazıçı və şairlərin A3 formatda şəkilləri çərçivəyə salınaraq kitabxanaya hədiyyə edilmişdir.

Kitabxananın veb-saytı hazırlanmış (childlibbaku.aznet.org) və kitabxana haqqında tam informasiya orada öz əksini tapmışdır. Mədəniyyət Nazirliyinin Avropa Şurası ilə birgə STAGE layihəsi üzrə keçirdiyi debatlarda iştirak etmiş, uşaq kitabxanalarının gələcək inkişafı ilə bağlı təkliflər verilmişdir. Kitabxanamız ABŞ səfirliyi nəzdində Təhsil Mərkəzinin regionlarda kitabxana işi ilə bağlı keçirdikləri görüşlərdə iştirak etmişdir. Uşaq ədəbiyyatının nəşri problemləri ilə bağlı dəyirmi masa keçirmiş, nəşriyyatlar, uşaq yazarları ilə müzakirələr aparılmışdır. Kitabxananın nəzdində fəaliyyət göstərən ədəbiyyat dərnəyinin fəal üzvlərinin ikisinin kitabı çap olunmuş, məktəblərdə kitabxanalara verilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi haqqında” 12 yanvar 2004-cü il tarixli fərmanla bağlı 2005- ci ildə kitabxanamıza hərəsindən 60 nüsxə olmaqla 185 adda kitab alınmışdır.

2003-cü ildə Azərbaycan kitabxanaçıları beynəlxalq qonaqlar üçün təşkil olunmuş proqramda kitabxanamızın əməkdaşı Z.Dadaşova iştirak etməklə ABŞ-ın 5 ştatında olmuşdur ki, hazırda həmin ştatların kitabxanaları ilə sıx əlaqə saxlanılmaqdadır. Həmçinin Amerikanın ölkəmizdəki səfirliyinin köməyi ilə ingilis dilində uşaq kitabları, tərcümə mərkəzinin sifarişi ilə “Tutu” nəşriyyatında azsaylı xalqların nağılları çap olunaraq kitabxanaya hədiyyə (10 min nüsxə) edilmişdir. İsveçrə, Türkiyə, Ukrayna, Moldova, Almaniya, Sloveniya, Bosniya ölkələrinin şəhər kitabxana cəmiyyətləri ilə müqavilə yaradılmış, həmin ölkələrə Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı göndərilmişdir.

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasında Avtomatlaşdırma və kompüterləşdirmə şöbəsi 2005-ci ildən fəaliyyət göstərməyə başlamışdır. Avtomatlaşdırma şöbəsinin inkişaf etməsi və səyi nəticəsində şöbələrarası əlaqələri təmin edən lokal kompüter şəbəkəsi yaranmış, kitabxana fondunun bütövlükdə elektron informasiya daşıyıcılarına köçürülməsi və elektron kataloqun yaradılması proseslərini müvəffəqiyyətlə həyata keçirməsində böyük işlər görmüşdür. Belə bir layihəni gerçəkləşdirmək üçün hər bir kitabxana «İRBİS-64» proqram təminatından istifadə etmişdir. Kompüter informasiya texnologiyasının sürətli inkişafı kitabxanaların kompüterləşdirilməsinin kəmiyyət və keyfiyyət səviyyəsinin yüksəlməsini təmin etmişdir.

2005-ci ildə elmi metodika şöbəsi tərəfindən “Hərb tariximizin şanlı səhifəsi”, “Uşaq kitabxanalarında asudə vaxtın təşkili”, “Oxucuların mənəvi-əxlaqi və estetik tərbiyəsində uşaq kitabxanaların rolu” metodik vəsaitlər hazırlanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və Rusiya Federasiyası Mədəniyyət və Kinematoqrafiya üzrə Federal Agentliyi arasında Rusiya Federasiyasının qabaqcıl kitabxanalarının bazasında keçirilən Beynəlxalq tədbirlərdə Azərbaycan mütəxəssislərinin iştirakı barədə birgə razılığa əsasən oktyabrın 11-21-də Bryansk şəhərində keçirilən “Davamlı inkişaf naminə:Ekoloji mədəniyyət və informasiya – kitabxanaların rolu” adlı II Dövlətlərarası seminarda Mədəniyyət siyasəti şöbəsi Kitabxana işi sektorunun aparıcı məsləhətçisi Ə.Əhmədov və F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının direktor müavini Z.Dadaşova iştirak etmişdir.

Bunun nəticəsi olaraq 29-31 may tarixində Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Kitabxana sektoru tərəfindən Azərbaycanın dilbər guşəsi olan Zaqatalada “Ekoloji mədəniyyət. Ekoloji problem... Kitabxanaların rolu” adlı beynəlxalq konfrans keçirilmişdir. Beynəlxalq konfransda kitabxanaların ekoloji tərbiyə ilə bağlı apardıqları işlərdən danışılmışdır. Kitabxanamızın beynəlxalq konfrans üçün dərc olunan xüsusi buraxılışlı “Göy qurşağı” jurnalının təqdimatı keçirilmiş, ekoloji tərbiyə sahəsində görülən işlər və onun nəticələri barədə çıxışlar olmuşdur. Rusiyadan gələn həmkarlarımız jurnalın materialları ilə tanış olmuş, bu sahədəki uğurlarımızı qiymətləndirmişlər. Konfransın gedişatı göstərdi ki, doğrudan da ekoloji problem qlobal xarakter daşdığından kitabxanaçılar, məktəblilər bunun qarşısını almaq üçün çox böyük işlər görə bilərlər. Elmi metodika şöbəsi tərəfindən “Uşaq kitabxanaları və ekoloji tərbiyə” adlı elmi metodik vəsait yazılaraq bütün kitabxanalara göndərilmişdir.

YUNESKO tərəfindən 2007-ci ilin Mövlana İli elan olunması ilə əlaqədar kitabxanamızda silsilə tədbirlər

keçirilmişdir. Böyük Şərq müdriki Mövlanə Cəlaləddin Rumiyə həsr olunan belə tədbirlərdən biri 8 iyun 2007-ci ildə TÜSİAB-ın təşkilatçılığı ilə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının oxu zalında keçirildi. “Mövlanə yolu” adlanan konfransda oxucular böyük türk şairi və düşüncə adamı Mövlanə Cəlaləddin Ruminin (1207-1273) fikir dünyası ilə tanış oldular, elmi-işlər üzrə direktor müavini, “Konüllər sultanı” adlı metodiki vəsaitin tərtibatçısı Zahirə xanım Dadaşova isə sufiliklə bağlı çıxış etdi. Respublikamızın bütün uşaq kitabxanalarına göndərilən metodik vəsaitlər Rumi yaradıcılığı ilə kitabxanaçıları tanış etməklə yanaşı, tədbirlərin keçirilməsi, oxucularına Rumini tanıtmaqda böyük töhfə oldu. Türkiyə Cumhuriyyətinin Bakıdakı Səfirliyinin Kültür və Tanıtım Müşaviri doktor Feti Gedikli, Mövlana tədqiqatçısı “Məsnəvidən seçmələr” kitabının müəllifi alim Nur Artıran, şairə Kəmalə Ağayeva, şair Teyyub Qurban, Milli Aerokosmik Agentliyi Ekologiya İnstitutunun aparıcı elmi işçisi Mitəmən Eyniyev və başqaları maraqlı, yaddaqalan çıxışlar etdilər.

2007-cı ilin may ayında Azərbaycan Açıq Cəmiyyət İnstitutu Yardım Fondunun səhiyyə proqramı çərçivəsində 15 Bakı məktəblərində təşkil olunmuş mühazirə-treninglərdə şagirdlər dünyanın bəlası olan AIDS (Acquired Immune deficit Syptoms) xəstəliyini törədən HIV (Human Immune deficit Virus) virusunun tarixini, yoluxma mənbələrini, ondan qorunma vasitələrini öyrəndilər. AIDS və HIV haqqında əldə etdikləri bilikləri sorğu-anket vasitəsilə yoxladılar. Məktəblilər həm də bu xəstələrə qarşı daha xeyirxah olmağı və onlara qayğı göstərməyin vacibliyini bir daha bildilər.

Hər il Ukraynanın Sudak şəhərində informasiya və kitabxana işçiləri üçün Beynəlxalq konfrans keçirilir və kitabxanamızın əməkdaşları həmin konfransda iştirak edirlər.

2009-cu ildə **Uşaq ili** ilə bağlı Quba rayonunda seminar müşavirə keçirilmiş, “Milli adət-ənənələrin, bayram və tarixi günlərin uşaq kitabxanalarında təbliği”, “Məktəbəqədər yaşlı oxucuların mütaliəsinə rəhbərlik”, “Məktəbli oxucuların vətənpərvərlik tərbiyəsi” metodik vəsaitlər yazılmışdır.

2009-cu il kitabxana sahəsi üçün uğurlu il oldu. Belə ki, “Azərbaycan Respublikasının kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nda kitabxanaların geniş inkişafı ilə bağlı böyük tədbirlər həyata keçirilməyə başladı. Belə böyük quruculuq işləri getdiyi bir dövrdə gənc nəslin tərbiyəsi, hərtərəfli inkişafı məsul bir vəzifə kimi qarşıda durdu. Bu vəzifənin yerinə yetirilməsində, məktəbli uşaq və yeniyetmələrin zamanın fəvqündə yetişdirilməsində böyük rolunu oynayan kitabxanalar da bu işdə yaxından iştirak etdilər.

2009-cu ildə Almaniyanın Azərbaycandakı səfiri Per Kristofer Stançinanın təşəbbüsü ilə kitabxanamızda alman uşaq ədəbiyyatı sərgisi keçirilmişdir. Tədbiri keçirməkdə əsas məqsəd alman mədəniyyətinin təbliği, uşaq ədəbiyyatı nümunələrinin nümayiş etdirilməsi ilə uşaqlarda maraq yaratmaq idi. Sərgidə alman uşaq ədəbiyyatının multimedia nümayişi oxucuların daha çox xoşuna gəlmiş, səfirlik Sülh mövzusunda üç plakatu və 121 uşaq kitablarını kitabxanamıza hədiyyə etmişdir.

Uşaqların informasiya tələbatının ödənilməsi, onların mütaliyəyə cəlb edilməsi uşaq kitabxanaları qarşısında duran ən vacib məsələlərdən biridir. Dövlət Proqramının həlli istiqamətində atılan addımlardan biri də rayonlarda aparılan monitorinqlər, uşaq kitabxanalarında keçirilən rəy sorğuları olmuşdur. Aparılan monitorinqlər, sorğulardan sonra F.Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası Bakı şəhər uşaq və məktəb kitabxanaçıları üçün “Kitabxanaya uşaqların cəlb: Mütaliə haqqında düşüncələr” mövzusunda elmi konfrans keçirmişdir. Konfransda müəllimlər, valideynlər, uşaq və məktəb kitabxanaçıları, uşaq yazarları, KİV nümayəndələri, “Uşaqdan uşağa sülh şəbəkəsi” iştirak etmişdir. Konfransı keçirməkdə əsas məqsəd uşaqların mütaliyəyə cəlb olunması ilə bağlı qarşıda duran problem məsələlərin aradan qaldırılması və həlli istiqamətində mütəxəssis rəylərinin bir araya gəlməsi idi.

Müstəqillik illərində keçirilən mədəni-kütləvi tədbirlərlə yanaşı, kitab nəşri və təbliğinə həsr edilən görüşlərin, sərəgilərin keçirilməsi bu səpkidən olan tədbirlərin önəmlisidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı 6 oktyabr 2008-ci il tarixli “Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-

cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə sərəncamı- kitabxana işinin inkişafında yeni bir mərhələyə başlanğıc verdi. Dövlət Proqramında oxucuların inforamasiya tələbatının ödənilməsi ilə bağlı Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası Uşaq və yeniyetmələr üçün səyyar kitab sərgisini - “Uşaq kitab

Karvanı” layihəsini uğurla həyata keçirdi.

3 il ərzində (2011-2013) keçirilən layihə üzrə 16 rayona Kitab Karvanı yola düşmüş, 14270 nüsxə uşaq kitabları hədiyyə edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2008-ci il 22 dekabr tarixli sərəncamı ilə 2009-cu ilin "Uşaq ili" elan edilməsi də Azərbaycan dövlətinin uşaqlara sonsuz qayğısının təzahürü sayılmalıdır. Bu mühüm kampaniya çərçivəsində respublikamızda uşaq hüquqları sahəsində ardıcıl və məqsədyönlü xarakter daşıyan tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Uşaq Hüquqları Konvensiyasının qəbul edilməsinin 20 illiyi, həmçinin 2009-cu il uşaq ili ilə əlaqədar kitabxanamız Hüquq həftəsi çərçivəsində bir çox məktəblərdə yuxarı sinif şagirdləri arasında “Hüquq biliciləri” adlı maariflənmə işi aparmış, diskussiya təşkil etmişdir. Hüquq həftəsi çərçivəsində keçirilən tədbirlərdən - “Baş rolda mənim hüquqlarım” adlı rəsm müsabiqəsində də yetmişdən çox uşaq iştirak etmiş, qaliblər mükafatlanmışdır. Həmçinin, 1 saylı məktəbdə “Uşaqları qoruyaq” adlı bayram keçirilmişdir.

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası artıq neçə

illərdir ki, R.Zorge adına İstirahət Parkında, dahi klassikimiz Nizaminin heykəli qarşısında müasir Azərbaycanın müstəqilliyinin memarı, qurucusu olan ulu öndərimiz, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin anadan olması günü ilə əlaqədar “Uşaq kitab bayramı” keçirir. Kitab bayramında uşaqların çox sevdikləri nağıl kitablarının paradı

keçirilərək bütün kitabsevərlərin diqqətini cəlb etmişdir. Tədbirdə “Kitablar” öz ürək sözlərini nəşriyyatlara, yazıçılara bildirmişlər. Kitab bayramında təşkil olunmuş “Heydər baba – Millət atası”, “Heydər Əliyev və uşaqlar” “Əsrin müqaviləsindən başlanan yol”, “Mən fəxr edirəm ki, Azərbaycanlıyam!”, “Xalqa, Vətənə, Dövlətə sədaqət”, “Millətin xilaskarı”, “Təbiət bizim evimizdir”, “Mənim nağıllı dünyam”, “Sənin maraq dünyan”, “Yeddi rəngli kəmərim” və s. kitab sərgilərilərinə uşaqlar maraqla baxmış, Dövlət Uşaq Filarmoniyası, Bülbül adına musiqi məktəbi, T.İsmayılov adına Uşaq və Gənclər Yaradıcılıq Sarayı, Bakı şəhər məktəbləri, İncəsənət gimnaziyasının şagirdləri də öz maraqlı ifaları ilə yadda qalmışlar. Kitabxanaçılar kiçik yaşlılar arasında viktorina keçirmiş, viktorinada suallara düzgün cavab verənlər kiçik hədiyyələrlə mükafatlandırılmışdır. Tədbirdə uşaq yazıçı və şairləri də iştirak etmişdir. Kitab bayramları bir daha oxucuların Müstəqil Azərbaycanımızda kitabxanaya, kitaba olan sevgisini nümayiş etdirmişdir.

2009-cu il Uşaq İli ilə əlaqədar “Dünya uşaq ədəbiyyatının inciləri” adlı beynəlxalq kitab sərgisinin açılışı olmuş, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən iyirmi dövlətin səfirliklərinin nümayəndələri, yazıçılar, KİV nümayəndələri, nəşriyyat redaktorları, kitabxana işçiləri, məktəblilər, uşaq baxçıları iştirak etmişdir. Tədbiri keçirməkdə məqsəd kitab mədəniyyətinin təbliği, dünya uşaq ədəbiyyatı nümunələrinin daha aydın şəkildə geniş oxucu kütləsinə göstərilməsi, ona maraq yaratmaqdan ibarət idi. Sərgidən sonra kitabxanaya hədiyyə olunmuş (1500) kitablar kitabxananın dünya uşaq ədəbiyyatı fondunda saxlanılır və geniş oxucu kütləsinin istifadəsinə verilmişdir.

2010-cu ildə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası ilk dəfə olaraq Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə Xaçmaz rayonunda ekologiya ilinə həsr olunmuş “Ekoloji kitab bayramı” keçirmişdir. Keçirilən “Ekologiya və biz” adlı rəsm müsabiqəsi, “Yurdumuzu gülüstana çevirək”, “Yaşıl həyat” adlı aksiyalarda uşaqlar iştirak etməklə ekologiyaya aid kitablarla daha yaxından tanış olmuşdur. Tədbirdə kiçik yaşlı uşaqlar kitab, təbiətin mühafizəsi ilə bağlı şeirlər söyləmiş, mahnılar oxumuşlar. Kitabxanaçılar təbiətdə davranış qaydaları ilə bağlı kiçik yaşlılarla viktorina keçirmiş və viktorinada suallara düzgün cavab verənlər

küçük hediyelemlerle mukafatlandırılmışdır.

BMT 21 mart gününü - Beynəlxalq Novruz Günü elan

etmişdir. Bununla əlaqədar F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası 16 mart 2011-ci ildə “Rusiya- Azərbaycan: İki mədəniyyətin dialoqu” adlı telekörpü keçirmişdir. Tədbiri keçirməkdə əsas məqsəd Rusiyada yaşayan Azərbaycanlı uşaqlara elimizin gözəl bayramı olan Novruzla bağlı məlumat vermək, uşaqların ifasında el şənliyini göstərməklə milli, mənəvi dəyərlərimizin dünyanın hər bir yerində qorunub saxlanmasına nail olmaq idi. Volqoqrad şəhəri Vilayət Uşaq

Kitabxanasında təşkil olunmuş telekörpüdə Volqoqrad Vilayət Mədəniyyət Komitəsinin katibi Qepfner Viktor Petroviç, Milli Məsələlər üzrə Komitənin katibi Rəna Qasımova, “Ümumrusiya Azərbaycan Konqresi” Volqoqrad Vilayəti üzrə regional şöbənin katibi Teymur Həsənov, kitabxana işçiləri, azərbaycanlı uşaqlar və valideynlər iştirak edirdi. Rusiya Federasiyası Volqoqrad Vilayət Uşaq Kitabxanasının direktoru Tatyana Aleksandrovna, müavini Olqa Qlebova çıxış edərək kitabxanamızın onlara göndərdiyi 100 ədəd Azərbaycan uşaq kitabları əsasında təşkil etdikləri sərgidən, həmçinin xüsusi buraxılışla nəşr olunmuş, Novruz bayramına həsr olunmuş “Göy qurşağı” jurnalının Azərbaycanlı uşaqların necə sevincinə səbəb olmasından söhbət etdilər. Bayram şənliyi təqdim olundu. Uşaqlar milli geyimdə çıxış edərək, şeirlər və mahnılar söylədilər, səməni və xoşçalarla rəqs etdilər, novruz çərşənbələrindən danışdılar, papaqatdı, yumurta döyüşü, ocaq üzərindən tullanma kimi qədim adətlərimizi göstərdilər. Bahar qızı , Bənövşə tədbir iştirakçılarını salamladı, Kosa və Keçəl isə öz məzəli səhnəcikləri ilə uşaqları sevindirdi.

2011-ci il 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiə Günü və Müstəqilliyimizin 20 illiyinə həsr olunmuş “Dünyanı verək uşaqlara” adlı Uşaq Kitabı Bayramı keçirildi.

Uşaq kitabxanaları məktəblərlə əlaqəli işlədiyindən tez-tez məktəblilərin kitabxanaya ekskursiyaları təşkil olunur. Uşaqlar kitabxanada onlar üçün yaradılmış ən müasir nağil otaqları, multimedia zalları, dərnəklərlə tanış olmuş, kitaba, mütaliyəyə daha çox maraq göstərmişlər.

“Azərbaycan Respublikasında kitabxana – informasiya sahəsinin 2008-2013 - cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın icrası ilə əlaqədar olaraq kitabxana şəbəkəsinin informasiyalaşdırılması, elektron kataloqların, elektron kitabxanaların, veb saytlarının yaradılması və İnternetdə yerləşdirilməsi istiqamətində bir sıra səmərəli işlər görülmüşdür.

Kitabxanamızın əməkdaşları 2011-ci ildə Rusiyanın Lipesk şəhərində keçirilən V “Bələdiyyə kitabxanalarının informasiya resurslarının şəhərin inkişafında rolu. Təcrübə və perspektivlər” adlı “Mütaliə” konfransında ilk dəfə olaraq iştirak etmişdir. Konfransda “Kitabxanaya uşaqların cəlbi. Mütaliə haqqında düşüncələr” adlı çıxışı və kitabxana haqqında

video çarxı konfrans
iştirakçılarına təqdim
olunmuşdur. Konfransda
təkcə məruzələr
dinlənilmədi, həmçinin
distansion rejimdə
Qazaxıstanın Taraz mərkəzi
şəhər kitabxanasından,
Belarusiyanın Brest şəhər
kitabxanasından, Estoniya

nın Sillamyae Milli kitabxanasından nümayəndələr diskussi
yada iştirak etdilər. Onlayn sistemdə Bolqariyanın Varna
şəhərinin “Penço Slaveykov” kütləvi kitabxanası,
Almaniyanın Bremen şəhər kitabxanası maraqlı məruzə ilə
çıxış etdi. Konfrans çərçivəsində rus yazıçısı, dedektiv
romanlar ustası kimi tanınan Polina Daşkova ilə görüşdə,
A.Bersenev və V. Sotnikovun yaradıcılıq gecəsində iştirak
etdilər. Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm
Nazirliyinin göstərişi ilə XVI Beynəlxalq Krım konfransında
iştirak etmiş, bütün nəşriyyatlar, o cümlədən təhsil
nəşriyyatları, proqramlar, xüsusilə İRBİS proqramının
əməkdaşları ilə görüşmüşlər. Konfransın “Uşaq və gənclərin
informasiya savadlılığı və mütaliə problemləri” mövzusunda
keçirilən mühazirələrdə iştirak etmişlər.

2009-cu il ərzində uşaqlar üçün onların sevdikləri ən maraqlı azərbaycan nağıllarının elektron variantı hazırlanaraq kitabxanamızın WEB saytının elektron nəşrlərində öz əksini tapmışdır. 2011-ci ildə 2 aprel - Beynəlxalq Uşaq Kitabı günü münəsbəti ilə “Kitabın Göy qurşağı” adlı nominasiyalar üzrə müsabiqə keçirilmiş, qaliblər mükafatlandırılmış, fəxri diplomlara da layiq görülmüşlər.

2009-cu ildə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması ilə əlaqədar “Azadlıq günəşimizin ziyası“ adlı inşa, “Azərbaycan deyiləndə ayağa dur ki...” şeir müsabiqəsi keçirmiş, qaliblər

mükafatlandırılmışdır. Müsabiqədə uşaqlar Azərbaycana, vətənə, üçrəngli bayrağa həsr olunmuş şeirlər söyləmişlər.

14 fevral 2009-cı ildə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası SOS Uşaq Kəndində 2009-cu il – Uşaq İlinə həsr olunmuş I Milli Uşaq Kitabı Sərgisinin açılışı olmuşdur. SOS uşaq kəndində yerləşən uşaq bağçasının böyük zalında 30 adda kitab sərgiləri, həmçinin “Mənim nağıl dünyam “adlı rəsm və əl işlərinin müsabiqəsi üzrə sərgilər təşkil olunmuşdur.

F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası Quba rayonunda 2009-cu il – Uşaq İlinə həsr olunmuş Uşaq Kitabı bayramı keçirdi. “Mənim dünyam ”rəsm müsabiqəsinin qalibləri diplom və hədiyyələrlə mükafatlandılar. F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası Quba rayon uşaq kitabxanasına 60 nüsxə uşaq kitabları hədiyyə etdi.

2009-cu ildə II Uşaq Kitabı Festivalının açılışı dahi Nizaminin abidəsi önündə oldu. Tədbirdə 30 adda kitab sərgiləri təşkil olundu. Uşaqlar çox sevdikləri nağil qəhrəmanlarının geyimində tədbirə gələrək nağıllara olan sevgilərini bildirdilər. “Unudulmuş kitablar”ın paradı keçirildi.

II Uşaq Kitabı Festivalı çərçivəsində SOS Uşaq Kəndinə “Oxuyan avtobus”la Nağılların səyahəti təşkil edildi. Nağıl qəhrəmanlarından Tıq-Tıq xanım, Göyçək Fatma şəkillərlə bəzədilmiş avtobusdan düşərək uşaqların(78 nəfər) əhatəsində zala daxil oldular. Tədbirdə uşaqların sevimli yazarlarından biri olan Gülzar nənə də iştirak edirdi. Keçirilən viktorina, sual-cavab uşaqların çox xoşuna gəldi. Viktorinada suallara düzgün cavab tapanlar hədiyyə qazandılar. Həmişin uşaqlar öz sualları ilə Gülzar nənənin yeni nağıllarından xəbərdar oldular və çox sevdikləri şeirlərini söylədilər. Tədbirdə iştirak edən bütün iştirakçılara kitablar, jurnallar hədiyyə edildi. Gülzar xanım öz kitablarından və “Bala dili” jurnallarından uşaqlara hədiyyə etdi.

II Uşaq Kitabı Festivalının incəsənət günü xalq rəssamı Səttar Bəhlulzadənin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmaq Respublika İncəsənət Gimnaziyasında keçirildi.

“Təbiət ilhama çağırır bizi” adlı rəsm müsabiqəsinin qalibləri diplom və hədiyyələrlə mükafatlandılar.

II Uşaq Kitabı Festivalının bağlanması İRC-nin (İnformasiya Resurs Mərkəzi) təlim zalında və Türk folklor mərkəzinin

köməkliyi ilə “Milli dəyərlərimizi qoruyaq, nağılları yaşadaq: Kitabxana və oxucu” adlı əl işlərinin sərgisini keçirdi.

2010-cu il “Ekologiya ili” ilə əlaqədar olaraq uşaq kitabxanalarında ekoloji pasportun hazırlanması məqsədilə tövsiyələr verilmiş, hazırlanaraq bütün kitabxanalara göndərilmişdir.

Ekologiyamızın qorunması ilə əlaqədar “Planetin ən yaxşı müdafiəçisi” adlı aksiya keçirilmişdir. Aksiyanı keçirməkdə məqsədimiz istifadə olunmuş, köhnəlmiş, atılası batareyaların yığılması idi.

Yay tətili günlərində kitabxana “Yay oxu zalı” ilə Zabitlər Parkında fəaliyyət göstərmiş, oxuculara xidmət etmişdir. Həmçinin Zağulba qəsəbəsində yerləşən Respublika Uşaq Sanatoriyasında səyyar yay oxu zalı təşkil olunmuşdur. 57 uşağın müalicə aldığı bu sanatoriyada təşkil olunan səyyar oxu zalında uşaqlar hər gün səhər və axşam yeməyindən sonra istədikləri kitabları götürüb mütaliə etmişlər. Sanatoriyanın kiçik yaşlıları arasında “Gəlin, nağıla qulaq asağ”adlı ucadan oxu keçirilmiş, viktorina təşkil olunmuşdur. Viktorinanın qalibləri mükafatlandırılmış, 300-dən çox kitab sanatoriyanın kitabxanasına hədiyyə edilmişdir.

Müstəqilliyimizin 20-ci ildönümü ilə bağlı kitabxanaçılar arasında ən yaxşı nağıl deyən, barmaqlı nağıl personajları hazırlayanlar arasında “Can nənə bir nağıl de” adlı müsabiqə keçirilmişdir. Ən yaxşı nağıl deməyi bacaran kitabxana işçisi kitabxananın nağılçısı adına layiq görülməklə ilin sonunda mükafatlanmışdır və hər il kitabxanada “Biri var idi, biri yox idi...” adlı 1 dekabr - Nağıl günü təşkil olunur.

Müstəqilliyimizin 20 illiyi və Turizm ili ilə əlaqədar maraqlı tədbirlər keçirilmiş, televiziya kanalları vasitəsilə işıqlandırılmışdır. Kitabxanamızın əməkdaşları Kırım, Lipetsk konfranslarda iştirak etmiş, öz çıxışları ilə Müstəqil Azərbaycanımızın kitabxana sahəsindəki uğurlarını dünya ictimaiyyətinə çatdırmışdır.

İsveçrə, Rusiya, Türkiyənin 9 bölgəsi, Ukrayna, Almaniya, Bosniya, Herseqovinya, Sloveniya, Moldova , Serbiya, Gürcüstan ölkələrinin şəhərlərinin kitabxana cəmiyyətləri ilə müqavilə bağlanmış, həmin ölkələrə Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı göndərilmişdir.

İsveçrə, Türkiyə, Ukrayna, Almaniya, Bosniya, Sloveniya, Moldova ölkələrinin şəhərlərinin kitabxana cəmiyyətləri ilə müqavilə yaradılmış, həmin ölkələrə Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı göndərilmişdir.

2011-ci ildə Mədəniyyət Turizm Nazirliyinin təşəbbüsü ilə Bosniya və Herseqoviniyanın “Dervis Susic” Kütləvi və Universitet kitabxanası ilə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası “Qardaşlaşmış Kitabxanalar” elan olunub. Bu kitabxanaların birgə əlaqəsi nəticəsində beynəlxalq KAA bölməsi Qasprinski adına Kırım Tatar Kitabxanası, İon Kryange adına Moldaviya Milli Uşaq Kitabxanası, Ukrayna Milli Uşaq Kitabxanası, Serbiya kitabxanası və Türkiyənin bir

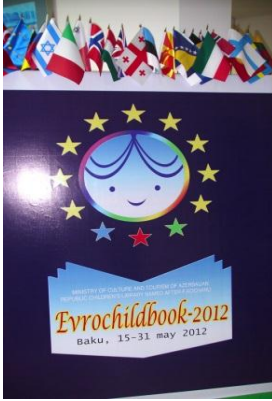
çox kitabxanaları ilə, İsveçin Göteborq şəhər Kitabxanası və Stokholm Beynəlxalq kitabxanası ilə də beynəlxalq əlaqələr yaratmışdır. İon Kryange adına Moldaviya Milli Uşaq Kitabxanasına- 117 nüsxə, Serbiya kitabxanasına -71nüsxə, Ukrayna Milli Uşaq Kitabxanasına- 91nüsxə, İsveçin Göteborq Şəhər Kitabxanasına və Stokholm Beynəlxalq Kitabxanasına- 109 nüsxə, Bosniya və Hersoqoviniyanın “Dervis Susic” Kütülvəsi və Universitet kitabxanasına-109 nüsxə, Kadıköy Belediyəsi Muhtar Özkaya Halk Kütübhanesinə - 27 nüsxə, Ankara Adnan Ötükən İl Halk Kütübhanesinə-27 nüsxə, Karabük Zibeydə Hanım İl Halk Kütübhanesinə -27nüsxə, Kemal Tahir Çoçuk Etüt Mərkəzinə -27nüsxə, Fazil Hüsni Dağlarca Çoçuk Etüt Mərkəzinə -27nüsxə, Cemal Süreyya Çoçuk Mərkəzi, Bedri Rahmi Eyuboğlu Çoçuk Etüt Mərkəzinə -27nüsxə, Krım tatar Kitabxanasına -25 nüsxə kitab hədiyyə verilmişdir.

Müstəqillik illərində elmi metodika şöbəsi uşaq və kənd kitabxanalarına daim metodik köməklik göstərmiş, kitabxanalarda rəy sorğuları keçirmiş, zona seminar müşavirələri təşkil etmişdir. Həmçinin şöbənin əməkdaşları tərəfindən yazılmış aktual mövzularda məqalələr “Mədəni həyat”, “Kitabxanaşünaslıq və informasiya” jurnallarında dərc edilərək oxuculara çatdırılmışdır.

F.Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanasında təkcə uşaq yazarları ilə deyil, həmçinin oxucuların maraqlarını nəzərə alaraq Milli Kulinariya Assosiasiyasının prezidenti Tahir Əmiraslanov, Azərbaycan və İsrail Yazarlar Birliyinin üzvü Simax Şeyda , əməkdar elm xadimi, akademik Vasim Məmmədəliyev, dedektiv romanlar ustası Elxan Elatlı, “Yada düşdü”, “Fyuzat”, “Sehrli dünya” jurnallarının əməkdaşları, “Qızıl Kəlmə” mükafatçısı Varis Yolculuyev, Gənc Tamaşaçılar

və Akademik Milli Teatrın aktyorları və b. ilə maraqlı görüşlər oxucuların yaddaşlarında qalmışdır.

15-31 may 2012-ci il tarixində 57-ci Avroviziya mahnı müsabiqəsinin ölkəmizdə keçirilməsi ilə əlaqədar olaraq kitabxanada “Eurochildbook-2012” adlı beynəlxalq uşaq ədəbiyyatı sərgisi keçirildi. Sərgidə 42 dövlətin uşaq ədəbiyyatı nümayiş olundu. Sərgilərdə Bakı şəhər məktəbləri, “Dünya” məktəbi, Modern məktəbi və uşaq baxçıları, ixtisasartırma kursuna gələn kitabxanaçılar iştirak etdi.

11 oktyabr 2012-ci ildə F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının incəsənət və kütləvi işlər şöbəsi “Türk Xalqları Ədəbiyyatı II: Beynəlxalq Uşaq Ədəbiyyatı Konqresi”nin açılışında hazırladıkları proqramla iştirak etdilər. Kitabxananın fəal üzvləri olan uşaqlar türk, özbək, qazax, qırğız, türkmən, azərbaycan milli geyimlərində S.Vurğunun “Azərbaycan” şeirini türk xalqlarının müxtəlif dillərində söylədilər, rəqslər təqdim etdilər. Konqresdə 9 ölkədən gəlmiş uşaq ədəbiyyatı ilə məşğul olan yazıçı, alim və tədqiqatçılar iştirak edirdi. Oturularda kitabxananın əməkdaşları uşaq ədəbiyyatı ilə

bağlı öz təkliflərini verərək çıxış etmişlər. Türk uşaq yazıçısı Bestami Yazgan iki kitabını kitabxanamıza hədiyyə etdi.

2013-cü ildə F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin dəstəyi ilə uşaq evləri və

internat məktəbləri arasında ümummilli lider Heydər Əliyevin

90 illiyinə həsr olunmuş “Dost ölkələrə səyahət: Əzizləyər hər el sənə öz adət ilə” adlı yarışma keçirdi.

15 sentyabr F. Köçərli adına kitabxana Bilik günü və Sülh aylığı çərçivəsində Nəsimi rayonunda yerləşən Koala parkında “Şən, əyləncəli mütaliə” adlı tədbir keçirdi.. Tədbiri keçirməkdə məqsəd uşaqların kitaba, kitabxanaya olan maraqlarını artırmaq, mütaliəsini təşkil etmək onları tolerant olmağa çağırmaq idi.

Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası 23-25 sentyabr 2013-cü ildə ulu öndəri miz, ümum milli liderimiz Heydər Əliyevin 90 illik yubileyinə həsr olunan III Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgi-Yarmarkasında iştirak etdi. Sərgidə müxtəlif başlıqlar

altında son illərdə nəşr olunmuş uşaq kitablarının sərgisi təşkil olunmuşdu.

14 fevral 2014-cü ildə Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasında Litva respublikasının Müstəqillik Gününə həsr olunmuş “Kitabxana: Nağıl qəhrəmanlarının görüş yeri” adlı tədbir keçirildi. Tədbirdə Azərbaycan nağıl qəhrəmanlarından Cırdan, Göyçək Fatma, Tıq-Tıq xanım, Məlikməmməd, Siçan bəy, Təpəgöz, Litva nağıl qəhrəmanları-Kastitis, Yurate, Eqlə ilə görüşdülər. Uşaqlar Litva xalqının milli rəqslərini ifa etdilər, litva dilində şeirlər söylədilər. Milli geyimdə olan uşaqlar Litva folklorundan tapmacalar, nəğmələr söylədilər, nağıllardan səhnəciklər göstərdilər. Tədbirdə

Litvanın adət-ənənlərindən, mədəniyyətindən bəhs edən uşaq kitablarının geniş sərgisi də təşkil olunmuşdu.

22 may 2014-cü il tarixində Beynəlxalq Muğam Mərkəzində F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin təşkilatı dəstəyi ilə Respublika Təhsil Nazirliyi və Bakı şəhəri Təhsil İdarəsinin tabeliyində olan Uşaq və Gənclərin Yaradıcılıq Mərkəzləri arasında 22 may biomüxtəliflik gününə həsr olunmuş “Dünyanın mədəniyyət rəngləri” adlı yarışma keçirdi.

Yarışmada Böyük Britaniya, Türkiyə, Hindistan, Rusiya, Gürcüstan, Tatarıstan, İran, Yunanıstan, Hollandiya, Özbəkistan, İtaliya, İspaniya dövlətləri təmsil olunurdu.

F.Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası 2012-ci ildən mötəbər bir təşkilatın- Beynəlxalq Uşaq Kitabı Şurasının (İBBY) üzvüdür.

Atrıq üç ildir ki, həmin təşkilatla sıx əlaqə saxlayır, keçirilən sərgilərdə, konqresdə iştirak edirlər. Təşkilata üzv olmaqda əsas məqsəd Azərbaycanda uşaq yazıçıları, rəssam və tərcüməçilərini müasir uşaq ədəbiyyatımızdakı problemlərə yönəltmək, Beynəlxalq Uşaq Ədəbiyyatı Şurası vasitəsilə ölkəmizi tanımaq və uşaq ədəbiyyatı sahəsində olan yenilikləri tətbiq etməklə uşaqların mütaliyəyə olan həvəslərini

artırmaq, onları dünya uşaq ədəbiyyatı nümunələri ilə tanış etməkdir.

Konqresdə uşaq yazıçımız Qəşəm İsabəyliyə “Cin” uşaq əsərinə və nəşriyyat olaraq “Şirvannəşr”ə sertifikat, Sevinc Nuruqızına isə diplom verildi.

2014 - cü ildə Elmi- metodika şöbəsi kitabxanalarda rəy sorğuları keçirmiş, zona seminar müşavirələri təşkil etmişdir. Şöbənin hazırladığı metodiki vəsaitlər kitabxananın veb saytında əks olunmuş və bütün kitabxanalara göndərilmişdir.

“Müasir uşaq kitabxanalarında informasiya texnologiyalarının tətbiqi” mövzusunda kitabxana işçiləri və oxucular arasında tədqiqat xarakterli rəy sorğusu, “Bilmək istəyirik ki...”, “Vətənpərvər kimdir?” “Uşaq yazarları necə olmalıdır” mövzusunda rəy sorğusu, “Oxucu və kitabxana”, oxucuların informasiya tələbatını öyrənmək məqsədilə “Mütaliə və müasir kitabxana”, “Uşaqlara və uşaq mütaliəsinə rəhbərlik edənlərə uşaq kitabxanasında kitabxana xidməti” rəy sorğusu keçirmişdir.

Hər il yubilyar uşaq yazıçılarımız kitabxanamızda xüsusi

qeyd olunur. İl ərzində ayda bir dəfə uşaq yazıçılarında biri ilə oxucuların görüşü təşkil olunur. Belə görüşlərdə uşaqlar öz yazıçılarını

tanımaqla yanaşı, müəlliflər də oxucuların mütaliə marağını öyrənir.

Kitabxanada kiçik yaşlı uşaqlar üçün “Biləyən” Multi-media zalı, Nağıl otağı fəaliyyət göstərir. Burada uşaqlar mütaliə etməklə yanaşı asudə vaxtlarını daha səmərəli keçirir, nağıllara qulaq asır, istirahət edirlər.

Metodik fəaliyyətin spesifik cəhətləri, yəni ənənəvi prinsipləri, xüsusilə təşkilati, informasiya, tədqiqat və pedaqoji funksiyaları artıq öz forma və üsullarını dəyişmiş, yeni və müasir cəhətlər kəsb etmişdir. Artıq dünyanın kitabxanaşünas

alimləri, təcrübi kitabxana işçiləri kitabxana işinin metodik təminatında yeniliklərin tətbiqi ilə bağlı yeniləşmə prosesinin dünya təcrübəsinə əsaslanan yeniliklərlə əlaqəli inkişafına ciddi cəhd göstərirlər. Bununla bağlı müxtəlif ölkələrin aparıcı kitabxanalarında məqsədli konsepsiyaların işlənməsi və perspektivli metodiki tədbirlərin həyata keçirilməsi gündəlikdə duran əsas məsələlərdəndir. F. Köçərli adına Respublika Uşaq kitabxanası bundan sonra da informasiya təminatı istiqamətində fəaliyyətinin səmərəsinin artırılması, inkişafı və təkmilləşdirilməsi məqsədilə günün tələbləri səviyyəsində

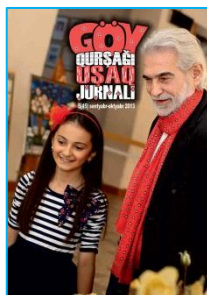

mütərəqqi iş üsullarından istifadə edəcəkdir.

2015-ci ildə F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının 50-illik yubileyi ərəfəsində kitabxananın bütün şöələrinin qarşısında da xeyli vəzifələr durur. Kitabxanamızda bu il keçirilən Türkiyə, Rusiya Uşaq Ədəbiyyatı Həftələri kimi uğurlu layihələrin köməyi ilə uşaqları dünya xalqları mədəniyyəti, adət və ənənəsi, ədəbiyyatı, musiqisi ilə tanış etmiş, onlarda dostluq əlaqələrinin daha da möhkəmlənməsinə çalışmışdır.

İnanırıq ki, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası oxucuların kitabxanaya cəlb olunması, onlarda mütaliə mədəniyyətinin aşılınması işində qarşısında duran vəzifələrin öhdəsindən layiqincə gələcək və bundan sonra da kitabxana ictimaiyyəti üçün əhəmiyyətli vəsaitlərin nəşr edilməsində, regionun uşaq kitabxanaları üçün metodik təminat sisteminin güclənməsində və kitabxanaçı kadrların səriştəsinin artırılmasında bütün imkanlarından müvəffəqiyyətlə istifadə edəcəkdir. Kitabxanada daim həyat qaynayır, uşaqların dünyagörüşlərinin formalaşması, mütaliyəyə cəlb olunması ilə bağlı daha maraqlı işlər keçirilməsi üçün elmi tədqiqat işləri aparılır, sorgular keçirilir.

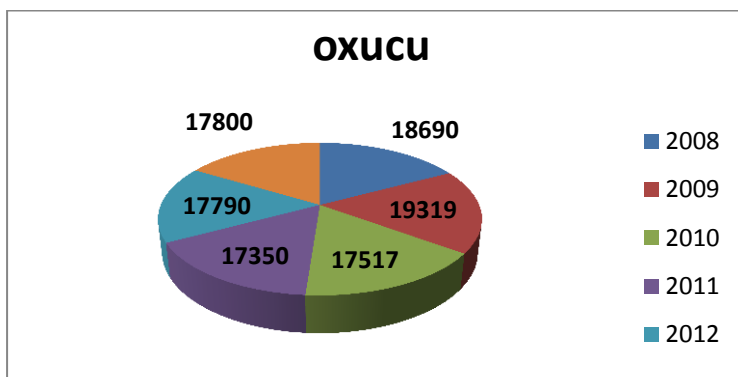
“Göy qurşağı”

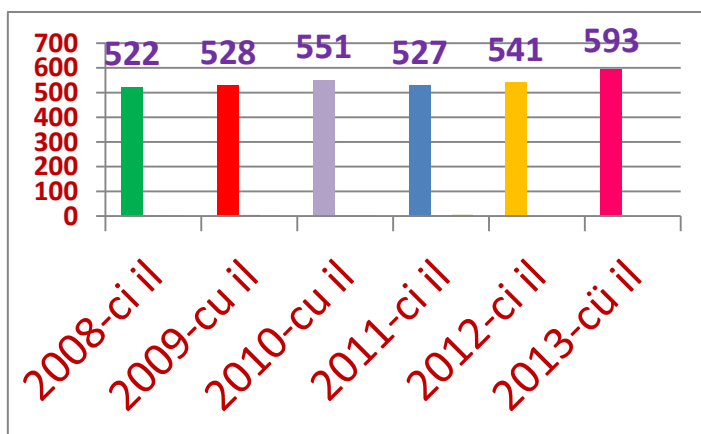
Jurnalımız Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının təsis etdiyi “Göy qurşağı” Uşaq Jurnalı (2006-cı il mart 2007-ci ilin oktyabr ayına kimi “Körpəm” adı ilə nəşr olunmuşdur) məktəblilərin dünyagörüşünün inkişafında, onlarda vətənpərvərlik hisslərinin daha da güclənməsində, təhsilə marağın artmasında böyük rol oynamaqla daim diqqət mərkəzində olmuşdur. 32 səhifədən ibarət rəngli şəkillərlə nəfis tərtib olunan bu jurnalın hər sayı uşaqlar tərəfindən maraqla qarşılır. Jurnalın hər sayında əlamətdar tarixi günlər, bayramlar, tarixi və görkəmli şəxsiyyətlər, təhsil müəssisələri haqqında məlumatlar, uşaqların qələmə aldıkları şeir və hekayələr, çəkdikləri rəsmlər dərc olunur. Jurnalda kitabxanaya daxil olan yeni kitablar haqqında oxuculara müntəzəm məlumat verilir. Uşaqların intellektual səviyyələrinin artırılmasına xidmət edən məntiqi suallarla zəngin əyləncəli səhifə və rubrikalar jurnalı daha da maraqlı edir. “Göy qurşağı” Uşaq Jurnalı Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin göstərişi ilə Azərbaycanın bütün rayonlarının Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemi vasitəsilə ən ucqar dağ kəndlərinə belə yayılır. Kitabxananın təsis etdiyi “Göy qurşağı” jurnalında valideynlər üçün guşədə “Uşaqlarınızı mütaliəyə necə cəlb edə bilərsiniz” adı altında mütaliəyə cəlb etməyin yolları açıqlanmışdır. Jurnalda Uşaq yazıçı və şairlərindən Ələmdar Quluzadə, Zahid Xəlil, Rafiq Yusifoglu, Solmaz Amanova, Fikrət Sadiq, Gülzar İbrahimova, Nəriman Həsənzadə, Sevinc Nuruqızı ilə maraqlı, yaddaqalan tədbirlər, Kitab bayramları, milli uşaq kitabı sərgisi, kitab festivallarında təşkil olunan sərgilər, viktorinalar, müsabiqələr, teatr tamaşaları işıqlandırılmışdır. Jurnalımızdan istifadə etməklə uşaqların dünyagörüşü zənginləşmiş, kitabxanaya, kitaba marağı daha da artmışdır.

“Azərbaycan Respublikasında kitabxana-informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsi ilə əlaqədar F.Köçərli adına Respublika Uşaq

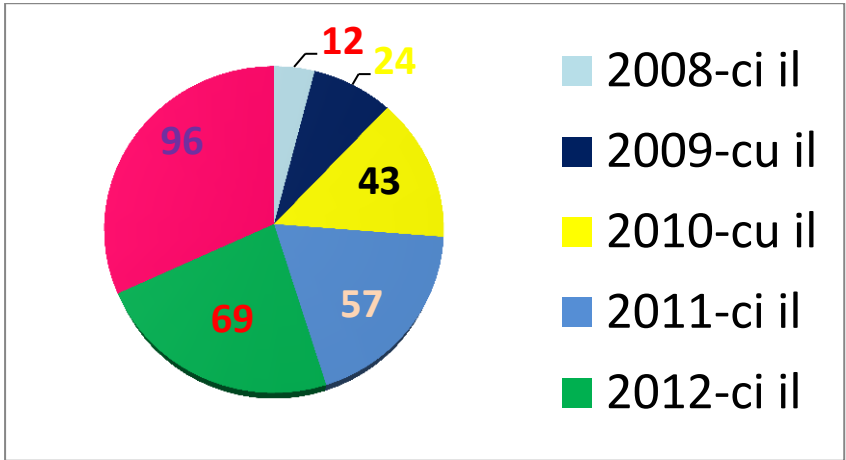
Kitabxanasının rəqəm göstəriciləri:

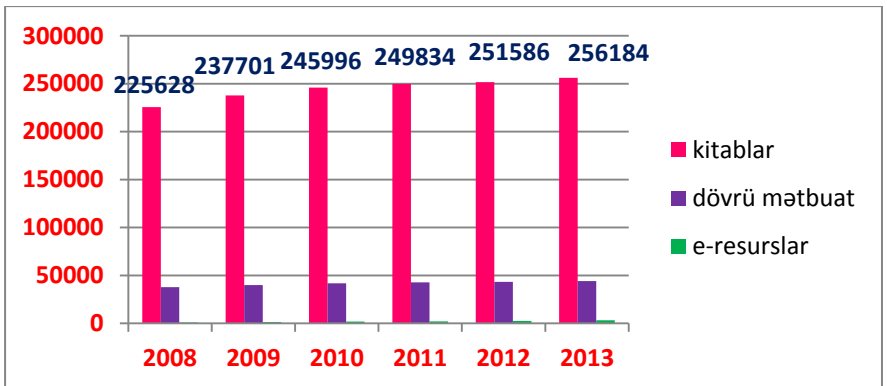
Kecirilən tədbirlər

Rəqəmsallaşdırma
(tammətnli kitablar)

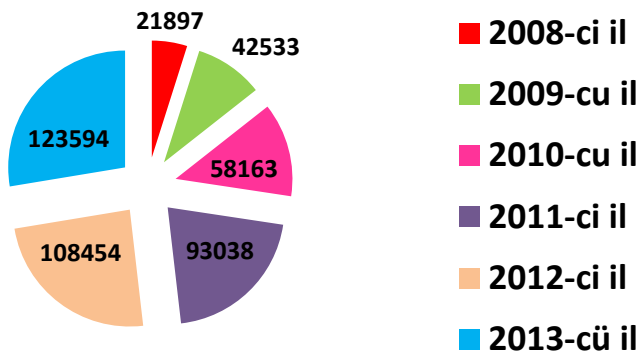

2008-2013-cü illər ərzində kitabxana fondunun inkişaf dinamikası

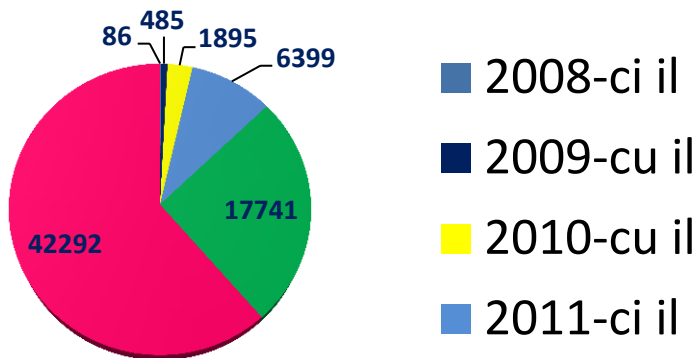

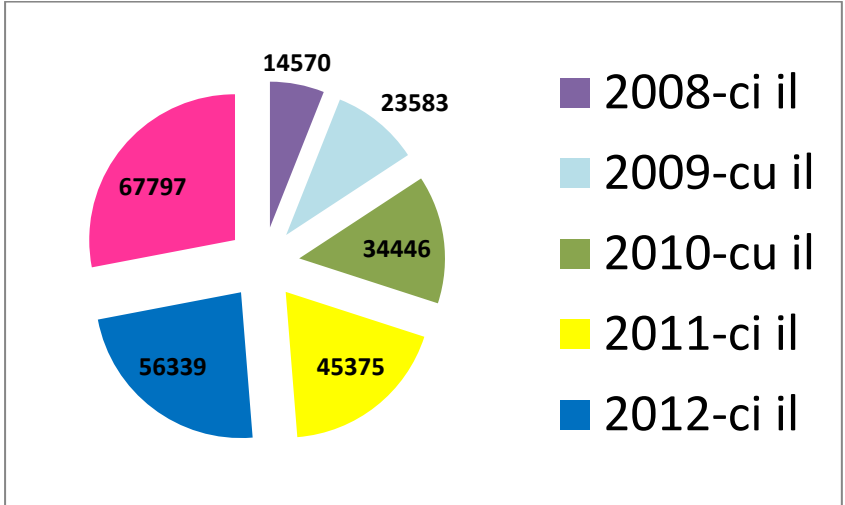
elektron kataloqun həcmi

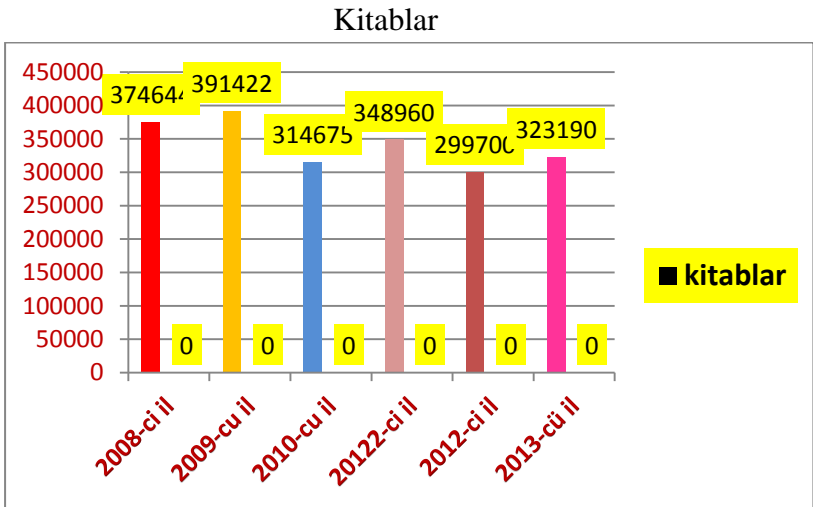
Retro bazası üzrə

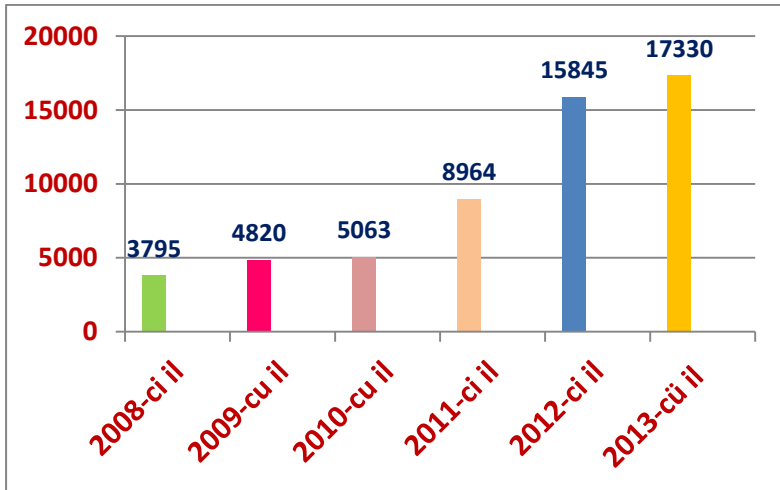
Elektron kartoteka

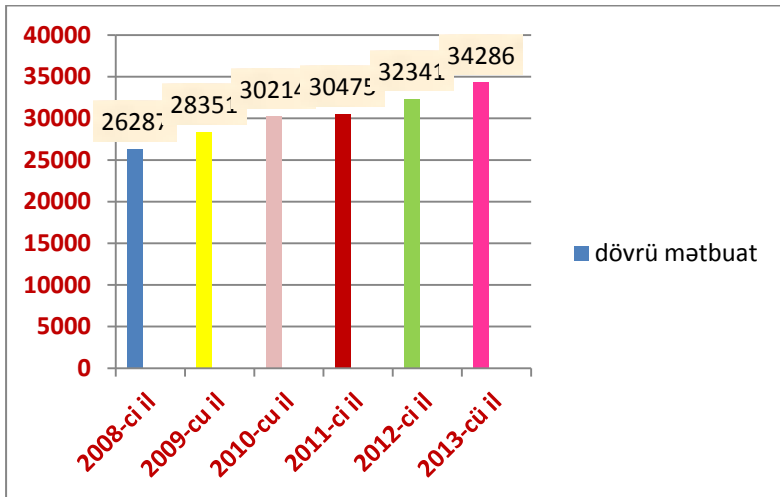
Kitab verilişi. Fondun dövriyyəsi dinamikası

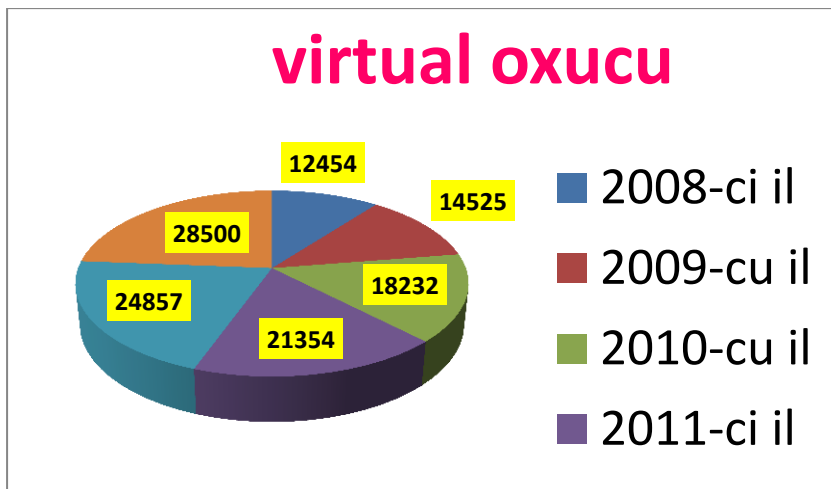
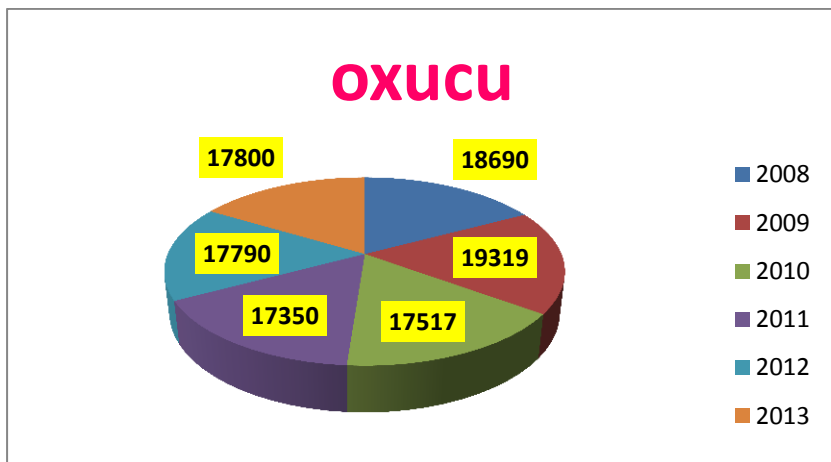
Elektron resurslar

Dövrü mətbuat

Kitabxanaya gələn oxucuların inkişafı dinamikası

İstifadə olunmuş ədəbiyyat siyahısı:

1. Sadıqova S. A. F. Köçərli adına Respublika Dövlət Uşaq Kitabxanasının metodiki və bibliografik materialları (1965-1995- ci illər). 1999. 152 s.

2. İsmayılov X. İ. Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin metodik təminat sistemlərinin inkişaf tarixi (1918-2000 ci illər) 2000. 450 s.

clb.az

3. Kitabxananın illik mətn hesabatlarından istifadə olunmuşdur.

***Gənc nəslin tərbiyəsində xidmətlər göstərən 50 yaşlı
kitabxana***

(metodik vəsait)

**Kompyuter yığımı
və dizayn:**

Ruhiyyə Məmmədli

**Ünvan: AZ-1022 Bakı şəh., S.Vurğun küç.88;
E-mail: childlibbaku@yahoo.com
URL: www.clb.az**

F.Köçərli adına Respublika
Uşaq Kitabxanasında
çap olunmuşdur.
Sifariş: 25
Çapa imzalanmışdır: 20.10.2015
Tirajı: 100
Pulsuz